

Wafsa ar preefchitſchann
par pafci:

par gadu 1 rub. 60 ſap.
" puſgadu 85 "

Wafsa beš preefchitſchann
nas Rihga:

par gadu 1 rub. — ſap.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Mašt. w. teel izdohts feš-
deenahm nu p. 12 ſahloht.

Mahjas weefis.

Ernt Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekš un apgahdatajš.

Mahjas weefš isnaht ween reis pa nedetu.

Wafsa
par ſtudinajchann:

par weenas ſleijas ſmalhu
raſtin (Zeit-) rindu, jeb
to weefa, to tahda rinda
eenem, malfa 10 ſap.

Redatjija un eſpedicija
Rihga,

Ernt Plates biſchu-
un
grahmatu - drukatawā pee
Pehtera baſnizas.

N° 2.

Seſtdeenā 10. Janwari

1876.

Rahditajs.

Saunafahš ſinas. Telegrafa ſinas.

Geſchjemes ſinas. No Rihgas: general-gubernatoram gohda ſihme, — Suworowa ſwehkti, — noſaluſchas ſiwis. No Rujeņes apgabala: puſchu nedarki. No Baſneeras: Pruhſchu priņiſcha medijs. No Keel-Gezawas: nelaimigs notikums. No Preiteem: jaglu terſhana. No Saratowas: ſneega putenis un ſihwa ſals.

Ahrſemes ſinas. No Franzijs: Gambettas rakſis, — Mał Mahona paſludinajums, — katolu uniwerſitete. No Italijs: baſnizas gamileſchanas ſwehkti. No Auſtrijas: ſchekſchanahš ſtarp Auſtriju un Ungariju. No Belgijs: daſchadi nemeeri. No Montenegras: iſtureſchanahš pret Turziju. No Japanes: wiſpahrigais ſawa - deenahš.

Sauptaju nodewejs. Ameritaneeſchu un Indeeſchu karſch. Preeſchraſtki preeſch Wiſſemes lautu ſtohlahm u. t. pr. Bahrlabojums. Korahdiſchana. Peelikumā: pateizigs tehnina dehlš. Graudi un ſeedi.

Saunafahš ſinas.

No Rihgas. Sihwais ſals atkaidahš, ſucegs ſahla ſniigt un Rihdſneeki zereja uſ brangu zeta laiku. Tē pawiſam mihlšis laiſs atmetahš: zetortdeenu wakarā ſahla kuſt un leetus liht, ari peektdeenu ſtipri kuhst, tā ka ar lamanahm braukt ne dohmas.

No Kelnes. Pruhſijas teeſas noſpreedufchas baſnizas leetās, ka Kelnes erzbiſkaps atjelanis no ſawa amata; bet minetais erzbiſkaps teeſas ſpreedumu naw nogaidiis, bet jaw eepreeſchu laidees lapās, kā praſtā walodā ſaka, prohti wiņſch aiſbrauzis uſ ahrſemehm, ſawu draudſi beš gana aſtahdams. Gan tureenas ultramontanu partijai kalpodamas awiſes rakſtija, ka erzbiſkaps ſtahwoht ar ſawu draudſi ſakarā, tad tomehr tas tā naw, jo kad gribeja iſſinaht, kur ſchim brihſcham erzbiſkaps atrohnahš, tad neweens to neſinaja pateikt. Sinams erzbiſkapa klah-nehuſchana teeſas nekawehs ſawu ſpreedumu galā weſt. Scheklah waram ari peemineht (kad nu reis no neklauſigeem katolu garidsneekem runajam), ka gandrihs wiſi likumeem nepaſlauſige garidsneeki waj nu no ſaweem amateem atzelti waj zeetumā eeflohdſiti. Bretineeki un ſuhrgalwi peemalas aſtjumi un tā tad maš pretibas rohnahš.

No Berlines. Pruhſijas walſis ſapulze tika atklasta ar tā noſaukto trohna-runu, kuru keifara wahredā tureja miniſteris kamphauzens. Schini runā ari tika eewehrota Pruhſijas naudas un tirdſneezibas buhſchana un tā ta buhtu weizinama un zelama. Sapulzei nu nahſfees pahr ſcho leetu ſpreest. Behz mineta miniſtera kamphauſena dohnahm Pruhſijai kupla nahkamiba gaidama tirdſneezibas un induſtrijas leetā. Par ſapulzes presidentu tika eezelts bijuſchais ſapulzes presidents Otto Stolberg-Wernigerode.

No Pariſhes. Miniſteru preeſchneekš Biſe iſlaidis rakſtu

pee preſekteem (gubernatoreem). Schini rakſtā wiņſch iſſajijis, kahdā kahrtā kandidati preeſchā leekami preeſch zehſchanas, un ka til tahdi preeſchā leekami, kaš wiſu labaki waroht aiſſtahweht kahrtibas un meera grunts-likumus, kuri preeſch walſis labklahſchanas nepeezeeſchami. Schahdi preeſchraſtki, kaš aiſlar balſoſchanas walu, ſinams naw brihwprahtigeem pa prahtam. Tapat ari Bonapartiſti par to furn, jo zaur tam teel wiņu politikas zeti pa datai ſajaukti un maiſiti. Bonapartiſtu zehſchanaš maſal rangahš uſ walſis labklahſchanoš, bet wairal uſ ſawu nodohmu iſpildiſchannu. Republikaneeſchi ir ar wiſu ar meeru, kaš tikai republikas waldiſchannu uſtura.

No Tiroles. Tur, wiſpahri nemoht, tikai dſihwo katoli, proteſtanti (luteru-tizigo) tur naw dandš. Tagad nu proteſtanti dabujuſchi to atkauſchannu, ka wiņi waroht draudſis ſaſtahtees un ſew baſnizas buhweht. Ultramontaneem (katolu garidsneekem) ſchi atkauſchana nemas naw pa prahtam, wiņi tā par tam ir ſa-ihguſchi, ka wiņi awiſes eelika ſihwus jo ſihwus rakſtus. Kad nu ſchee rakſti neween aiſlehra tizibas brihwibu, bet ari wal dibas noſajijumus, tad wiņi tika pee atbildeſchanas ſaukti un pehz likumeem teeſati. Tureenas laudis (pee katolu tizibas peederigi) netur laumu prahtu pret proteſtanteem, tikai garidsneeki ir tee meera-trauzetaji, kaš neko netaupa, ja wineem ſaws labums ja-aiſſahw jeb zitu tizibas peederigeo jaſpaida. Laudis, ka jaw minejam, naw proteſtanteem pretineeki, bet labpraht redš, ka proteſtanti wiņu ſtarpā nometahš, jo teem no wineem atlez laba pelna.

Telegrafa ſinas.

No Naguſas tai 8. Janwari teel ſinohts, ka Turku karpulki no Trebinjes gahjuſchi uſ Zarinu pehz promiantes un uſ ſcho zetu wineem dumpinceki uſbrukuſchi. Turkeem bija trihs dalās jadalahš, no kurahm ta weena dala zeetofniti Drenu ſaſneeda, tur patwehrumu meklidama, ohtra dala tika ſakauta un iſkleedeta, lamehr treſchaj datai iſdewahš preti atturetees.

No Berlines tai 8. Janwari teel ſinohts: Wahzijas keifars ſarunajees ar Biſmarku pahr ſinodes (darbu) kahrtibu. — Karliſtu wadonis Triſtani padewees tehniſam Alſonſam. — Keifaru weetneeki (ſuhtrai) Konſtantinopeli dabujuſchi to pawehli, Abraſſi'a preeſchlikumu eeſneegt leelwiſiram. (Andraſſi'a preeſchlikumā iſſajiti tee praſijumi, kaš ſihmejahš uſ pahr-grohſſichannu Turzija.)

Gefchjemes sinas.

No Nihgās. Baltijas general-gubernatora lungs sirsis Bagrationis lizis no muhsu augsta Keisara apdahnwahts ar augstu gohda-sihmi, swehta Melfandera-Newfla swaighni, ar dimanteem isrohtatu.

— Jauna gada deenā, kā jaw sinojam, Nihga ari swineja to deenu, kurā bijušchais un lohti zeenitais Baltijas general-gubernators sirsis Suworows preefch 50 gadeem tifa par wirsneeku. Zaur sirsia Suworowa gahdaschanu Nihgās pilsehta tifa atswabinata no walneem, kuru weeta nu uszhlahs jauna pilsehtas daka ar prahweem nameem un jaukahn, salahn pastaigaschanahs weetahn; zaur wina gahdaschanu dabuja ari kugu dambi, kas weselu milionu rubtu maksaja; tapat winšch ruhpejahs par weselibas un drohschibas uskohpschanu un pilsehtas lablshchanohs Nihgā. Zaur tahdeem teizameem publineem un nepeemirstanahn ruhpestehn sirsis Suworows muhscham paliks mihta, dahrgā peeminā. Teateri bija islikts Suworowa tehls ar lohshberu (flawas) puschkem isgrejnohts; kahds teatera akteeris (pasihstamais Trellers) lasija rakstu, kurā tifa peemineci Suworowa nopelni tillab preefch pilsehtas uplantschanas kā ari preefch mahflas weizinaschanas. Nihgās pilsehta nospreeda dibinahit amatneeku fshoblu, kuru nosauks par „Suworowa fshoblu,” un preefch kuras 10 gadu laikā pilsehta dohs il gadus 1000 rubtus.

— Stipram falam buhdamam weetahn siwis nosaluschas un ledū eefaluschas. Laudis nesnadami jeb kraht gribedami, schihs nosaluschas siwis weduschis us tregu pahdoht, bet tahs tikuschas atnemas, jo nosaluschas siwis preefch weselibas fshahdigas, tapeh; ari faweem mihteem lasitajeem atgahdinajam, lai tahdas siwis newahra, ja wineem weseliba mihta.

No Anjenes apgabala. Daudsreis Mahjas weefis faweem lasitajeem pasneeds sinas par puifchu nedarbeem, ko tee fchur un tur naktis wasadamees padara. Pee mums Anjenes apgabala gan fshahdus netikuma darbus nebijam dsirdejuschis, kahdus fche nu Mahjas weefim un faweem tauteefcheem pasfneegsim. Tai 6tā Dezemberi 1875tā gadā tam G. . . muischas L. fainneekam puifchi faskaldijuschis lamanas, wehrtiba 25 rubl. f., sidulku, kas maksaja 5 rubl. f., widu puschu pahzirtuschis, leelu lohku, kas maksaja 3 rubl. f., ari widu puschu pahzirtuschis. Sakas un fleijas wehrtiba kahdus 10 rubl. f. pawifam nosaguschis. Sirgus stali is buhdahm islaiduschis weenā kohpā, kuru starpā ari jauns 3 gadus wezs ehrejlis bijis un wizeem bijuschas apkaltas afas kahjas. Baldees Deewam, ka wini naw dabujuschis faspahrditees; fainneeks sirgu sweegschanu isdsirdis, steidsahs no ehreberga us stali un isglahba fawus sirgus zaur to, ka atkal katru fawā buhdā eerihkoja un tas tā bijis ap pulstien 11 nakti. Jo kad tas ari buhtu notizis, tad gan tā fshahde buhtu dauds leelaka, neka wini ir padarijuschis. Blehschi gan ari ohtru rihtu tuhla tika nokerti. Weens bijis G. . . muischas L. St. fainneeka brahlis un ohtris Di. muischas B. . . fainneeks. Sinams bes fshahdibas tahdi netaps atlaisti. Redseet mihti lasitaji, kahdi breefmigi darbi tohp wehl nodariti schinis gaischos laikos, kur jaw katram pagastam fawus fshohlas nams un jaw no masahm deenahm tohp mahzihis fawam tuwakam launu nedariht. Zeb — us kahdeem breefmigeem zeeteem fshaudiba un launi darbi nowed, un la swehtiba tik par fshahsteem nahf. Bet lasitaji wisu besdeewigu darijochanu apfaime.

r. S—ms.

No Balmeeras. Pahre Bruhschu printscha Kahela Friedricha atbraukschanu Balmeeras muischā us breefchu jaks jaw isgahjuschā numurā sinojam; tagad wehl peeleeckam to sinu, ka prinzis noschahwis 5 breefchus. Tai 6. Janwari winšch zaur Nihgu brauja us mahjahm.

No Peel-Gezawas (Kurseme). Tur schahds behdigs notitums ir gadijees: tani 3. Janwari kahda fainneeka dehls ir isgahjis kartupeku bedri atrakt; bet fshogad ir seme dikti falufe, un naw wizu bedres aprinki nozirtis, bet tik pusi. Pascha fainneeka meita ar weenu kalponi ir tohs kartupekus grabbuschas. Saimneeka dehls, ar ohtru puifi fmeedamees, fajijuschis: kad tas gabals nu kritihis, tad ari juhs buhseet pagalam. Lihds ka to beids fajiht, te gahshahs ari wirfū. Pascha fainneeka meitai gan tik ween kahjas fasppeedis, bet nabaga kalpone pawifam nosista. Gan ahtrumā fashrehjuschis un ar bohmeem noswehruschit, bet jaw bijis par wehtu un nahwei rohlas. Mihti tauteefchi, efeet schini laikā usmanigi, lai ari buhtu wairaf jastrahda pee fashaluschas semes, bet luhkojat, ka teel wifs wezs zeetums nozirtis, jo lai gan seme ir fashalufe, tomehr tant weeta jaw newar buht tik zeeti, ka kur nebuhs seme iszilata, ka ari nenahktu no zitas puses tahdas pat behdigas sinas, jo tahdu mums Deewam fshehl deesgan ko dsirdeht, kā dashas weetas palat palizeji noschehl fawus mihtus, ko tik peepefchi pasaudejuschis.

A . . . . . S.—

No Preiteem, Witebskas gubernija. (Skatees N 1. Beigums.) Gan dsinahs laudis (ohtru fashchjuschis) pakat; bet neka! Gan ar lultureem, gan ar fshaleem, pehdas eedfina tahdā fshuhkli, kahkli, behrsini, fshuas nesafaluschā purwā, kur tihri bail eefchā laistees, atshaja. Us mahjahm eedami runaja fchā un tā, wehl dashas reises ischahwa slintes, schis to dsirdedams, tuhdat dewees no purwa ahra, un pa zelu fshoem pakat. Zaur zeemu winšch tik wareja fawu behgichanu tah-taki west; talab ari bija waktineeki us zeta, pee tilteem u. t. j. pr. Peh; kahdahm stundahm schis ir zeema tuwumā; bet kas par prahta lungi! Islihdis is mescha, sametees fshetrahpu ar pakatu par preefchu eet kahdus fshohus diweem waktineekem garam, fchee reds naktis tumfiba kahdu melnumu, zere ka lahjis. Schis tuhdat wiaus pamana un nu tik laisch ko nagi net. Weens no fshoem waktineekem fshahwis, bet naw trahpijis, un tā schis pasudis. To paschu nakti ap pulstien fshetreem, nogahjis kahdā meschafarga mahjā, laikam lihds tam laikam bij kahdā feena fshukhni pahrmittis. Pee meschafarga eegahjis gluschis nosalis, luhdsees, lai dohdohht ehst un apsil-ditees. Mescha fargam winšch nahjis lohti diwlahrtigs preefchā, kas jaw teizis, kur tahds ejoht un kas ejoht. Teizis, ka isbehdhis rekruchte is Dinaburgas. Saimneeks lizis ehst doht, bet ari klufam aishubtijis meitu us zeemu peh; wihreem, ka fsho war fanemt. Pulstiens jaw warejis buht peezi, dsirdejis zilwekus runajam sehtā, tuhdat schis prasijis gohdigam nama tehwan, kas tur runajohit; tas atteizis, ka zeta laudis; bet lai neko nebehdajohit, lai kahpjohit us zepia (krahnes); kad kahds buhs ko par winu jantahit, winšch teifshohit, ka ejoht kahds pasihstams. Wihri fanahuschis, fshloht fawā starpā fpreest, ko dariht: zits, wajaga zelt augschā, zits lai gul; pehdigi weenohahs, ka wajagohit zelt augscham. Weens kahj us zepia — neka, putnisch jaw ismauzees, pee fshurstena zaurums ween palizis. Uswilzis garas sekas un weenu mehteli. Pee fshurstena bijis greestos lahpihts, ihh lohti schis fildidamees ar kahjahm fahjis raudshit, ir isdewees. No zauruma

eefsch juinta ir prohjam. Behz wehl eegahjies kahda dselfu zeta farga butta, redjedams, ka jeewa weena pate, panehmis labu kaschokku un jahbakus un ta ar Deewu. Wina ohtru beedru, kuresch esohd no Ribinu pilsehtinas staraweru mahzitaja dehts, nodohs teefas paglabaschanā; bet no schi ne wehts. "Tā man stahsija augfcham minetais muishas kungs. Schē klahd wehl jafaka, ka bes tam noteel schē gan-driht katru nedetu daudsi jahdsibu, tibri bail pa nakti guleht. Tā us pahcheem jwehtkeem islaupija pee Kudsaitu muishas kahdu semneeku, tad agrakti rudeni kahdu schihdu tirgotaju Lihwenes meestā gribēja islaupiht. Jaw bij eelausufchees, bet tirgotajs bij pamanijs, ar rewolweeri schahwis, bet netrahpijs, un arweenu dsird no beskaunibas un negantibas. B. Gr.

No Saratowas. Rā awijes lasam, tad ap Saratowu Dezembera mehneji ir bijis breefmigs sneega putenis. Tai laikā fuhrijuschi kasakus, kas apgabaja wisu to apgabalu un atrada wairak tā 30 zilwekus nofaluschus. Behtra tanī laikā bijuse leela, tā ka zilweki tikuschī is kamanahm isweesti. Schē klahd mums ari japeeleel jina pahr stipro salu tureenā apgabala, prohti zaur stipro salu, kas reti til daudsi deenas tahdā stiprumā usturahs, ir weetu weetahm zilweki nofaluschī; daudsi lohjeklus nofaldejuschī. Bet neween Saratowas apgabala, ari siltās ahsemēs leels fals usbruzis, tā par prohwi Parihse, kur laudis ar salu ne-apraduschī, weens kutscheris jaw pee 8 grahdeem jala bijis nofalis un beigts. Tahtaku seemeiōs fals bijis faprohntami daudsi fihwaks. No Behterburgas teel sinohts, ka tur wairak deenas stipra jala deht bijuschas flichtas floslas. Us leelakeem platscheem Behterburgā naktim kuhruschi ugumi, lai laudim buhtu kur fasiliditees. Behterburgas pilsehtas waldiba esohd 1000 afu mal-tas isdalijuse nabaga laudim par walti, lai tee waretu pret fihwo salu glahbtees.

Ahrsemes sinas.

No Franzijas. Awischu lasitajeem deesgan pahstamaais republikaneetis Gambetta ir kahdā wehtule, kas awijes nodrukata, isfazijis fawas dohmas, ka republikaneescheem buhtu ja-isturahs. Schi wehtule ir fawas faturas deht deesgan eewehrojama, jo ta pahrspreesch Franzijas politikas gahjeenu beidsamōs gados, un tapehz to ari (lai gan ihfumā fanemtu) pajneegsim jaweem lasitajeem. Gambetta fawu wehtuli jahd ar schahdeem wahrdeem: Ta tai Stā Februari 1871mā gadā zelta tautas-fapulze ir nofpreeduse fawas sehdeschanas beigd un to likumu islauduse, kas tautu ja-ajina preefch to wihru zelschanas, kureem pehz republikas waldischanas grunts-likumeem buhs fawi darbi jastrahda diwōs tā nofauktōs kamburōs jeb waldischanas nodalās. Schim brihscham wehl naw tas laiks fpreests pahd tahm daschadahm partijahm, kureas tee ir schelhruschees un schelchluschees; bet to war faziht, ka tautas-fapulze no pehznahkameem jagaidihš lehnaku fpreedumu neta tagad, ja wihu pahrspreesch ne wis pehz winas nodohmeem, bet pehz winas darbu angteem. Wina, prohti tautas-fapulze, gribēja tautas wirs-watu un balsofchanas-teesibu jagahsi, bet killab tautas wirs-wata kā ari balsofchanas-teesiba palika ne-apskaldetas; wina gribēja lehninu waldibu eegroh-siht, bet republikas waldiba palika; wina ari gribēja teem pa prahtam buht, kam warihlahs atpakal-rahptees, bet ari tas wina naw idewees. Tautas un waljis wehleschanahs ir pcepibita. Republikas waldiba ir isfludinata par likumigu wal-

dibu Franzijā un senats ir tas fargs, kas apfargahs republikas buhschannu. Wispahrigai balsofchanas teesiba ir tas usdewums, ka wina fawas tautas weetneeku eefahkto darbu papilnina un nobeids; winai nu tas peenahkums un tas gohdōs, fewi aistahweht, apfargahd un waldiht. Winai jazel senatori, winai jazel weetneeki, un us scho zelschannu jeb wehleschannu atbaltisees Franzijas drohschiba un meeriba, eefschigs un ah-rigs meers, atbaltisees Franzijas leelumē. Wiseem labeem pawalstneekem wajaga ar apdohmu un firds-apsinu pehz fawas politikas pahrliezinaaschanahs pee wehleschanas kertees un tahdus weetneekus eewehleht, kas preefch waljis un tautas labklahschanahs strahda. To fawā wehtule fazijis, Gambetta atgahdina, ka tas laiks atrahjis, kur Franzija esohd mohdu-fehs un tagad stahwoht us fawahm kahjahm, lai gan ne-esohd leedsams, ka weenprahtiba weetahm truhfstoht un tapehz, teh-wijas labumu un labklahschanahs eewehrojohd, esohd wajadsigs, ka par weenprahtibu gahdajohd, ka weenprahtigi kohpā turotees un strahdajohd. Katra kreetna Franzuscha usdewums esohd, ka katris aistahw republikas buhschannu un jeb kuru eeranga par fawu pretineeku, kas pret republiku nodohmajis strahdabt jeb strahda. Kad to katrs pilnigi apsinahs, tad mums naw to bihtees pahd republikas pastahwehchannu un par Franzijas nah-kamibu. Katris, kas fawu pawalstneeka usdewumu sin, teh-wijas labumu eewehrodams, kas lai ziteem isflaidro, kas to nesin, kas pee wehleschanas darams un tā ja-isturahs. To fazijis Gambetta isflaidro, kahdeem jabuht teem kandidateem, kuri waljis amatōs eezetami. Scheem kandidateem wajagohd buht neschahbigem fawōs zenteendōs, gohdigeem un bes mantas-kahribas.

— Franzijas republikas preefchneeks Mak Mahons islaidis schahdu pasfludinajumu: „Franzuschī! Behz preezem gadeem juhs pirmo reisū efat ja-ajinati us wispahrigo wehleschannu (weetneeku zelschannu). Preefch preezem gadeem juhs gribajat kahrtibu un meeru. Juhs efat to panahluschi, gruhntus upurus nesdami un breefmigus pahrbandijumus peedsihwodami. Ari schodeen juhs gribat kahrtibu un meeru. Senatoreem un weetneekem, kuras juhs tagad jahkseht wehleht, lihds ar republikas presidentu buhs pee tam jastrahda, ka lai kahrtiba un meers tiktu usturehts. — Mums wiseem peenahksees ar ustizibu konstituzijas likumus leetā list, pehz kureem man lihds 1880tam gadam ir weeniga ta teesiba, tohs list paheraudsiht (pahrgrohsiht). Behz til daudsi nemeereem, usbrufschannahm un nelaimes-notikumem muhsu semei wajaga meera un pehz manahm dohmahm likumu pahrluhfoshana nedrihst notikt, ja ta neno-teef pehz nofpreestas un nogruntetas kahrtibas. Bet to tā isdariht, ka Franzijas labklahschanahs to pageht, ta ir ta ihsta brihwprahtiga politika, kuras isdarischanu eeranga par fawu peenahkumu. Pee schihš politikas palihdseht uajainaja wisus tohs, kas grib kahrtibu waljis fadsihwe aistahweht, likumus gohdā ustureht un tehwijai padohtees un to wisu eeranga par augstaku neta partiju zenteenus un prassjumas, — wisus tohs usajinaju, lai manai waldibai peebeedrojahs. Ir wajadsigs, ka wijas jwehtas teesibas, kas paleel waldibai maino-tees nepahrgrohjamas, kā ari tee labumi, kas katrai waldibai ja-aistahw, paleel pilnigā drohschibā, kureti no stingras waldibas. Weenahlahs netikai tohs fawaldsinahd, kas minetu droh-schibu grib trauzeht, bet ari teem duhschu mojnahd, kas ja-dsihwei flahdigus raktus islaidami un dumwigas dohmas isplatitami dara nahkambu nedrohshu. Franzija sin, ka es

to waru, kura man peefchirta, ne-efmu nedf mellejis nedi wehlejees; bet walfts war uf tam palaiſtees, ka es mineto waru bef neſpehziabas iſleetaſchu, un to man uſdohto uſdewumu lihdf galam gribedams weſt, zeru ka Deewſ man palihdſehs un ka tautas palihdſiba man netruhks.“ Schis paſludinajums, ka tureenes awiſes ſino, ne-efoht daſcheem pa prahtam bijs. — Ka dſird, tad tai 4ta Janwari tilſchoht ſemſtibas lohzeſki faſaukti preekſch ſenatoru zefſchanas.

— Parihſe tika atklahta katolu uniwerſitete, tas ir tahda uniwerſitete, kur wiſas ſinatnibas tiks mahzitas katolu tizibas garà un kas ſtahwehs ſem Parihſes erzbiſkapa wadiſchanas. Bahr ſchahdahm jaunzetamahm katolu uniwerſiteteſhm igahjuſchà gadà ſaweem laſitajeem ſinojam.

Italijas. Jaw reiſahm peeminejam, ka pahweſtam bija leele baſnizas gawileſchanas ſwehtki, no kureem wiſſch zereja leelu naudas pelnu, bet tas zitadi iſdewahs, nefa bija zerejis. Franzija, kur ultramontaneem wehl deefgan eefpehjas, bija par tam gabdajuſe, ka daudf Franzuſchi uſnem ſwehtu ſtaigaſchanu jeb zetoſchanu uf Rohmu. Tas nu gan pahweſtam bija pa prahtam, bet ka Italeefchi pee leeleem baſnizas ſwehtkeem nekahdu peenahkamu dalibu nenehma, tas ſinams wiſam bija par nepatiſchanu. Italijas garidsneeki, gribedami pahweſta gribu iſpildiht, ſahka laudis uf ſwehto zetoſchanu uſaiginahf, bet winu puhlini maſ auglu atmeta; jo ka tureenas awiſes ſino, tad ne pilni 300 no wiſeem Italeefcheem faraduſchees, kas uf Rohmu noſtaigajuſchi. Pahweſta wal-diba, lai gan neſaka, tomehr apſinaſees, ka bijuſchee pahweſtu kuplee laiki ir bijuſchi un laikam buhs iſbijuſchi.

No Auſtrijas. Starp Auſtriju un Ungariju ſahf iſjeltees ſchleſchanahs, kas deefgan eewehrojama un uf kuru politikas wiſtri ar ruhpiгу uſmanibu ſkatahs. Pee Auſtrijas keifara walfts peeder bef zitahm maſahm walſtim un tautahm leela Ungaru walfts. Unguru walfts preekſch wairaf gadeem raudſija no Auſtrijas wirſwaldibas atſwabimatees, uf dumpi fa-zeldamahs. Dumpineeki tika apſpeeti un tà tad Ungarija palika lihdf ſchai deenai ſem Auſtrijas keifara wirſwaldibas; bet wehlat arweenu wairaf brihwibas un paſtahwibas no Auſtrijas iſdabuja, tà ka ſchim brihſcham Ungarija pate ſewi walda, tikai ahriſas politikas dariſchanàs un wiſpahriſas walfts buhſchanàs wina ir ar Auſtriju ſaweenota. Ungarija ar Auſtriju zitadi brangi fateefahs, tikai tirgoſchanas un tules leeta ſchleſchanahs raduſehs, prohti Ungarijai un Auſtrijai katrai ir ſawada tirgoſchanas un tules buhſchana. Auſtrija daſchadus gruhumus ſchini buhſchanà pamafinajuſe, wehlahs, lai ari Ungarija to daritu, bet Ungarijas miniſterija leedſahs ſcho wehleſchanohs iſpildiht, negribedama nekahdus upurus neſt, ja Auſtrija tohs ne-atlihdſina, jo winai efoht maſ behdas, kad Auſtrija eetu bohjà. Auſtrija nu uf tam atbildejuſe (un ta ir taijniba), ka Auſtrijai un Ungarijai, lohpu-walſtim buhdamahm weenai par ohtru jagahda, un ja weenà no abahm nihktu, tad ari ohtrai buhtu janihktu, tapeh; Ungarija nepareifi daroht fa-zidama, ka winai par Auſtrijas nihlſchanu ne-efoht nefa ko behdatees. Starp abu walſtu miniſterijahm tagad noteefoht daudfſahrtigas ſarunaſchanahs, lai waretu mineto ſchleſchanohs iſlihdſinaht.

No Belgijas. Ka ahſemes awiſes ſino, tad Belgija nemeeri gaidami. Wiſur efoht nemeeriba, ihpaſchi pret taga-dejo miniſterija, kas wiſeem brihwprahtigeem zenteeneem efoht

preſineeje. Leela nemeeriba ari manama pee darba laudim. Ir eewehrojuſchi, ka ſtrahdneeki beidsamà laika ſahluſchi eepirktees ſchaujamus riklus; tà par prohwi tahs wejahs kara-ſlintas, kas no waldbibas par nederigahm atſihtas, tika lehti pahredohtas, tikufſchàs no ſtrahdneekem pa leelakai datai nopirkas. To eewehrojoht baidahs, ka nezeltahs dumpis; turpreti daſchi dohma, ka wiſas ſchihſ ſinas tikai efoht no garidsneekem iſdohmatas, lai waretu waldbibu paſkubinaht, ka lai ta ſtingrakus likumus eewefu pret laufchu brihwibahm. Wiſu to lohpa fanemoht jaſaka, ka Belgija rikloſchanahs raduſchahs un nemeeriba ſahlahs zeltees.

No Montenegras. Montenegras walbineeks firſts Nikita turejis ar ſaweem walfts padohmneekem pahſpreefſchanu, ka pret Turkeem buhtu ja-iſturahs, ja Turki Montenegras rohbeſchahs, ka tagad jaw ſahluſchi, turpmal jo wairaf apſpeestu. Schini pahſpreefſchanà firſts Nikita ſajijis, ka wiſſch ne-efoht pret ſawſtarpigeem tautu likumeem nepareifi iſturejees, lai gan daſchi Montenegreeſchi par rohbeſchahm pahrebhguſchi un pee dumpineekem peefthajuſchi, bet waldbiba to tatſchu newarejuſe aiſkaweht un brihwu laufchu waligai dariſchanai preti ſtahtees (un ta ir pa datai taijniba, jo waldbiba neſpeh; tautu ſingri ſatureht un tamdeht atkahwa, kas ari nebija atkaujams); bet kad Turku waldbibas iſtureſchanahs paliktu draudedama, tad gan uf Turzijas launu prahtu pret Montenegro buhtu jadohma. Kas nu tahdà buhſchanà buhtu darams, pahre to nu waijagoht pahſpreeft un tamdeht wiſſch ſawus ſenatorus un ſeidarus efoht ſa-aiſinajis. — Beidsiht firſts ar ſaweem padohmneekem ſpreefſchoht tahdàs dohmàs weenojahs, ka ſchim brihſcham wehl janogaida; bet ja Turki Montenegras rohbeſchahs jo ſiwraki apſpeestu, tad ſinams karſch buhtu ſahkams. Ka Turzija ar Montenegro labpraht karu neſahks, tas gan prohtams, bet wina tikai grib aiſkaweht, lai Montenegreeſchi ne-eetu Herzogowineefcheem palihgà.

No Japanes. Japanes keifara walſti tika iſlaifts jauns likums pahre kara-deenaſtu. Schis likums lihdfinajotees Ciropas walſtu brihwprahtigeem kara-deenaſta likumeem. Tai paſludinajumà, kas peelikts pee mineta jauna likuma pahre kara-deenaſtu, Japanes keifars ſchahdus wahrduſ iſſajijis: „Wezòs laikòs, kur mani preekſchahjeji ne-aprohbeſchoti pahre walſti waldbija, nebija nekahda ſtarpiba ſtarp ſaldateem un ziteem pawalſtneekem, jo wiſi bija ſaldati. Scho gohdu waijaga atjaunoht. Bagahjuſchòs laikòs warmahziba eezehla ihpaſchu kara-wihru kahrtu un to atſchkihra no tautas, lai zaur teem (kara-wihreem) waretu weenigu zilweku waru apſtiprinaht; bet es ſchahdu nebhſchahanu newaru zeest, un gribu to zil ſpehdams iſnihzinaht. Wezo waldbiſchanas eerikti, ko eſmu apgahſis, ir Japanei tuhſtoſchu gadu laika dewuſe netaiſnus likumùs, ko es zitu pehz zita atzelſchu. Weza rekrubſchu nemſchana ir ari ſchahds wezs atzelams likumùs, un ta nefader lohpa ar manas waldbiſchanas zenteeneem, ar laike garu, ar Ciropas walſtu eeriktehm un tamdeht praſa pahrgrohſſichanu, ko es ſchahdòs wahrduſ iſſaku: „no ſchi brihſcha ſahloht es gribu, ka wiſa tauta ir weens kara-ſpehks (tas ir: wiſa tauta peeder pee wiſpahriſa kara-deenaſta). Tapeh; lai ſcho manu prahtu dara ſinamu wiſeem kara-ſpehka wirſneekem, ſaldateem un walſtei, jo es gribu, lai katrs manahm dohmahm ſchini buhſchanà peebedrojahs.“ Schohs Japanes keifara brihwprahtigohs wahrduſ uſſihmejuſchi, peelikſim kahdas ſinas, kas uf jauna kara-deenaſta likuma eewefſchanu ſihmejahs. Schis

likumis atradis pee eewefchanas pretineekus, prohti tahdus, kas zaur jauno likumu saude daschas teefibas.

Laupitaju nodewejs.

Tuwu pee Balachijas rohbeschahm kahds laupitajs padarija ar famu beedru pulku dauds nedarbus. Bet winu newareja nelad fakert, tapeh; ka tas peh; katras idaritas flepkawibas un laupifchanas Turkijas rohbeschas eebehdja. Teefas isschlija pehdigi 500 gulschus tam, kas laupitaju wadoni dsihwu winahm nodohstu un 300 gulschus tam, kas tikai wina galwu waretu parahdiht.

Peh; kahdahm deenahm eenahza pee teefas kahds wezigs Bofnejeets ar pilnu maiju us plezeem un prasija weenteeftigi: „Waj te teel par laupitaju wadona galwu 300 gulschi ismaksati?“ Kad teefa ar „ja“ atbildeja, tad winfch iskratija is fawa maija wairaf zilweku galwas. „Es tizu,“ winfch fazija, „ka ta ihstena galwa buhs taja pulka, ismeklejeet tikai. Es winu nepasinu, tapeh; esmu wairaf laupitaju galwas lihds panehmis.“ Laupitaju wadona galwa atradahs taja pulka un teefa ismaksata atnefejame 300 gulschus. Bofnijeets eebahsa preezigs naudu kescha; bet winfch wehlejahs ari par zitahm atnestahm galwahm ko dabuht. Kad winam isskaidroja, ka par zitahm galwahm ne-efoht nelahda maksja isschlihta, tad winfch atbildeja: „Tahs zitas galwas es jums atstahju par usdewi, jo es negribu to grehtumu wairs usremtees, winas attal aifest. Wehl ir meshos dauds tahdu blehschu, kuru galwas es augstai teefai atnestu, ja wina tikai manus puhlinus aismaksatu.“ Winam tika us to isskaidrohts, ka tee ziti blehschi ne-efoht wehl til dauds noseegufchees, ka wina galwas kahdu maksu pelnitu. Bofnijeefcham ne-isslikahs wis schihs dohmas pa prahtam buht un tadeht winfch fazija aisejoh: „Das buhtu tak labaki, ka waldiba winu galwas pa preefchu atpirktu, kamehr tee naw wehl dauds nelaimes isdarijufchi un dauds newainigeem zilweleem galwas nogreesufchi.

Peh; pahra nedelahm ghja tas pats teefas presidente, kas par laupitaju wadona galwu bija 300 gulschus ismaksajis, kahda jautā wakarā ahrpuj pilsehtas attahlā meshinā pastaigatees. „Baleekat klusi stahwoht,“ kahda balfs winam usfauza un kahds wihrs peenahza ar uswilltu pistoli rohkā. „Ja juhs druftu kuftefeet, jeb fawu muti atwehrfeet,“ peenahzejs fazija, „tad es jums schaufchu lohdi zaur firdi.“

„E, lafat scho lapu!“ Teefas presidente lassija isschlijanu, zaur kuru laupitaji, kas gribeja fawa wadona nahwi atreebt, isschlija, tam 1000 gulschus, kas winu (teefas presidente) wineem dsihwu nodohstu un 800 gulschus tam, kas wina galwu tikai wineem peenestu. Winfch palika no bailehm gluschi stihws, eedohmadams, ka winfch tagad laupitaju warā kritis, kuri winu ar breefmigu nahwi mohzihs. Bet tā nebija wis. Schwefchneeks wina bailes redsedams, usrunaja winu rahmā balfi: „Es esmu tas pats, kam juhs preefch pahra nedelahm par laupitaju wadona galwu 300 gulschus ismaksajat. Juhs atminefeet, ka es jums peefohlju, ari zitu laupitaju galwas atnest, ja juhs tikai apnemtohs manus puhlinus aismaksajt. Bet juhs atbildejat, ka tee ne-efoht wehl til dauds noseegufchees, ka winu galwas buhtu kahdu maksu pelnijufchas, tas ir ochtradi faprohtams: juhs isschlihtu tikai tad par winu galwahm maksu, kad tee buhtu papreefchu zaur laupifchanu un flepkawibu dauds familijas nelaimigas padarijufchi; jo zitu nelaimes jums mas ruh; un us to juhs ne-

mas nedohmajat, ka juhs wafchi waretu ari kahdreis tahda nelaimigā nahwe kriti. Peh; schihs isschlijanas redsat, zil laupitaji par juhsu galwu isschlihta, un tahdas schlijanas atrohдахs beefchi meshu malās pee kohleem peefistas. Tagad juhs efat manā warā un es waretu lehti peefohlitu naudu no laupitajeem dabuht.

(Turpmal beigums.)

Amerikaneefchu un Indeeefchu karsch.

Peh; Andrei.
(Skatees N 1. Beigums.)

Lai waretu fewi no Indeeefchu usbrufschanahm issargah, eebuhweefchi usbuhweja tahs tā nosauktas stanzijas jeb zeetofnes, kuras wairaf familijas wareja pret usbrufschanahm patwehrumu atrast. Schihs zeetofnes bija gareniski schetrekantigi no resneem balkeem stipri buhwetas; bes tam bija wehl wisaplahet desmit pehdas augsti stabi beefchi semē eerakti, kuros bija masi zaurumini preefch schaufchanas eetaisiti. Wisas dsihwojamu-ehku durwis un lohgi bija zeetofnes eefschpuse eetaisiti. Wisai zeetofnei bija tikai weeni weenigi wahrti, kuri tika katrā wakarā ar resneem balkeem apzeetinati. Tajos apgabalos, kuros Indeeefchi mehdsja beefchi usbrukt, eebuhweefchi nodsihwoja dauds gadus tahdas zeetofnes, fawas mahjas eenaidneeku warā atstahdami un pahrtika no semeskohpifchanas zeetofnes tuwumā, no kureenes tee wareja eenaidneekem tuwojotees lehti zeetofnes eebehgt. Us laukeem strahdajoh teem bija eerohfchi arweenu pee rohkas, ar ko waijadsigā brihdi waretu eenaidneekem preti kautees.

Kad Indeeefchi us karu taisijahs, tad tee smehreja fawu ghmi ar sakanu un silu krahfu, pufchloja fawas galwas ar ehrglu spalwahm un danzoja, ar skalpeerejamu nasi, tomahawku, flinti un bultehm apbrunojufchees, kara-danzi. Ar skalpeerefchanas nasi, ar kuru tee us medifchanu buhdami bifela wehrfcheem, lahtfcheru un breefcheem ahdas nodihraja, — wina nodihraja nolauteem balteem eenaidneekem ahdu ar wiseem mateem us galwas widu un aishahsa to par uswarefchanas-ghmi ais johstas. Jo wairaf tahdas eenaidneeku galwas-ahdas, kuras tee par skalpeem fauza, kahds wareja no kara pahnahloht ziteem usrahdiht, jo leelaku zeenibu un gobdu ziti tam parahdija. Tomahawks bija afs zirwis, kura muguras puse jeb peets lihdsinajahs ahmuram. Ar scho eerohzi wini prata ne ween eenaidneekem tuwumā buhdami isweizigi kautees, bet to ari trihsdesmit, schetredesmit un pat peezdesmit fohlus us faweem eenaidneekem fweest, un it labi mehrleht. Ar flintehm prata Indeeefchi ta pat apeetees. Ari tee, kuri bultas schahwa, kuras bija daudstais ar gistigahm sahlehmu nosmehretas, prata brangi us eenaidneekem mehrleht.

Tee baltee, kuras Indeeefchi dsihwus us fawahm buhdahm aishweda, bija lohki nelaimigi; jo tee tika ar wisadahm breefmigahm wahrdsinafchanahm lihds nahwei mohziti. Bet kad tee kahdu balto wirfneeku bija falehrufchi, tad tika preefch wina nahwes fwehtki fwehtiti, us to wisi wihi, feewas un behrni fapulzejahs. Zeetumneeks tika lihds johstas weetai pawisam pliks atgehrbts un, kad feewas un behrni bija to zil patihl, ar rungahm daufsiufchi, ar diwdesmit pehdas garu lufku wirwi pee staba peefeets, bet tā ka fahstatais wareja ar wiju faiti ap stabu us rinki eet. Tad tika ap stabu faufsi jari, kuhla un malka fakrauti un eedesinati. Kad nelaimigais fahla ar fawahm ne-iseefchamahm fahpehm aplahet stabu

fkraidibt, tad Indeeschu pulks, kas aplahrt stahweja un flak-
tijahs, danzoja un kledsa no preeka, kamehr nelainigais pee
uguns pus fadefis nedsihws pakrita. Ohtra mohziſchanas
wiſe bija tahda: Indeeschi faſtahjahs diwas garas un beesas
rindas; pa ſcho rindu ſtarpu wajjadſeja nelainigam, kureſch
no wiſeem tika ar rungahm fiſts un dauſihts, zauri ſkreet.
Ja winſch bija til ſtipris, ka wareja tohs neſkaita-
mohs ſiteenus iſtureht un ja winam iſdewahs, kad winſch
bija kahdahm Indeeschu rindahm zauri ſkrehjis, kahda tuwu
buhdamā buhdā eefkreet, tad winſch tika brihws palaiſts. Bet
tikai rets kahds to iſtureja.

Bet pee tam, ka balteem bija no Indeescheem tahdas bree-
nigas mohlas jazeſch, bija, ka mehs no ſchi ſtahſtina redſam,
wini paſchi wainigi. Ja wini kuhu ar Indeescheem ka ar
zilweſeem apgahjuſchi, tad Indeeschi, kuwi bija agraki rahma
un meeru mihtodama meſchonū tauta, ſatiktōhs ari ar wineem
meerprahtigi. — Tagad ir Indeeschi ſen jaw iſ wiſahm pro-
winzahm, Wiſiſipijas upes rihta puſe, iſdihiti un tikai wa-
kara puſe leelōs ſahles-tuſchneſchōs uſturahs wehl kahdas
flakas; bet kuras teel no peenahzeem Eiropescheem arweenu
wairaf ſpeesti un tablaki dſihtu. — L. . . . ſch.

Preekſchraſti

preekſch Wiſjemes lauku ſkohlāhm no Ewangeliflas-Lutheri-
flas tijibas.

I. Skohlāsuhſchanas cerikte.

(States N° 1.)

§ 11.

Kad kahdā aprinki wairaf rohnahs to pagast-ſkohlū, nela
pehz liſumeem wiſmaſal wajaga buht, tad tahs nedrihft at-
zelt, bet nepezeſchamas wajjadſibas, par ſo ta lauku-ſkohlū
aprinkateeja ſpreedihs.

(Semn. lit. no 1860 § 593 un 594.)

§ 12.

Pee pagast-ſkohlū buhweſchanas par to jagahda, ta ſkoh-
las-iſtabas un gutami kambari ir augſti, ruhmiġi un gaiſchi.
(Semn. lit. no 1819 § 516 ptt. 14.)

§ 13.

Skohlās-namōs wajaga buht ſchirteem gutameem kam-
bareem preekſch puiſeneem un meitenehm.

(Semn. lit. no 1860 § 594.)

§ 14.

Kad kahdam pagastam naw eeprehchanas uſbuhweht je-
wiſchkiġu ſkohlās-namu, un kad winam ſawa ſkohlā tamdeht
ja-etaiſa pagasta-namā, tad preekſch ſkohlās ihpaſchi jagahda
ee-eeſchana no ahrpuſes.

(Semn. lit. no 1860 § 594.)

§ 15.

Pagast-ſkohlās behrneem peeprehchams ſkohlās-laihs iſ ga-
dus paſtahw wiſmaſakajs 6 mehneſchus, kas teel ſkaititi no
Oktobera lihds Aprilim.

(Semn. lit. no 1860 § 594.)

§ 16.

Teem wezateem, kas pee lauku pagasteem peerakſiti, wi fi

ſawi behrni, kas mahjo weenas pagast-ſkohlās aprinki, jawada
tani ſkohlā ar 10. dſihwibas gadu ſahloht, ja wini nepee-
rahda, ka tee behrni eet zitā kahdā ſkohlā, kas waj no liſu-
meem, waj no tahs draudſes ſkohlwaldibas ir apleezinata par
deriġu; behrneem til ilgi ja-eet pagast-ſkohlā, lihds kamehr
draudſes ſkohlwaldiba apleezina, ka wini tā iſmahziti, ka peeteel.

Peelikums: Ewangeliflas Lutheriflas tijibas behrni, kas eet
kahdā Greeku-Kreewu tijibas lauku-ſkohlā, naw atlaiſchami
nedſ no katſkmus eemahziſchanahs ahrpus ſkohlās, nedſ ari
no tahs tijibas-mahziſbu pahrbauſchanas, apakſch la wiſt
Ewangeliflas Lutheriflas tijibas behrni ſahw preekſch eefweh-
tiſchanas, — pehz Wiſj. ſemn. lit. no 26. Merza 1819
§ 516 ptt. 5 un 10, nedſ ari beidſoht no tahs pahrbauſ-
chanas eefch tijibas mahzibahm, kas pehz ta paſcha §, ptt.
18, noteel diwreiſ par gadu; ſchihſ beidſoht peeminetas pah-
bauſchanas ir iſdaramas pehz mahzitaġu nolikſchanas, bet
ne tani laiſā, kas nolikts ſkohlās mahzibai.

(Semn. lit. no 1819 § 516 ptt. 3, Wiſaugſtaka pawehle no 31.
Juli 1872 un Wiſaugſtaka pawehle no 18. Mai 1873.)

§ 17.

Draudſes ſkohlwaldiba no preekſch ſkohlās kahrtibu; ſkohl-
meiſterim deemu-grahmata jawed, kur mahzektu wahrdeem, ſch-
mehm un aiſkaweſchanaġu ja-atrohdahs eerakſiteem.

(Semn. lit. no 1860 § 596.)

§ 18.

Kad kahds ſkohlās-behrns beſ peeklahjiġas wajjadſibas ſkohlū
aiſkawe, tad teem wainigeem behrna wezateem waj lohpejeem
jamakſa ta, no lauku-ſkohlū aprinka-teeſas nolikta ſtrahpes-
nanda, bet behrneem wehl pehzat japanahl tas aiſkawehts
mahzibas-laihs; kas aiſkawejis puſi no gadſkahrtiġa ſkohlās
laila, tas par to wehl weenu gadu ees ſkohlā.

(Semn. lit. no 1819 § 516 ptt. 3 un Semn. lit. no 1860 § 594.)

§ 19.

Kad pee behrnu pahrgalwibas un nepaklauſibas ar ſkohl-
meiſtera waldiſchanas-ſpehtu nepeeteel, tad behrnu wezaku
ſpehts janem palihgā.

(Semn. lit. no 1819 § 516 ptt. 9.)

§ 20.

Pagast-ſkohlā wiſmaſakajs ſchihſ leetas jamahza:

- laſiht ar ſapraſchanu;
- kaligrafiſki un orthografiſki rakſiht;
- galwā un uſ tafeles rehkinahnt tanis 4ras rehkinu
wiſhes ar noſaukteem un nenofaukteem ſkaitteem;
- katſkmus 5 galwas-gabalu wahrdu-pratinaſchana;
- wezās un jaunās Teſtamentes Biſbelſtaſti;
- geōgrafiſjas eeſahkum;
- baſnizmeldijas un zitas meldijas dſeedahnt pehz nohtehm.

Peelikums: Pehz ſkohlmeiſtera eeprehchanas ir Kreewu un
Wahju waloda tohp mahzita, ja pagast- to wehletohs; wehl
zitas mahzamas leetas til ar tahs draudſes ſkohlwaldibas at-
lauſchānu ſkohlā ir eewedamas.

(Semn. lit. no 1819 § 516 ptt. 2 un Semn. lit. no 1860 § 594.)

(Turmal wehl.)

Vahrlaboġums.

„Mahj. weeſa“ 52rā numurā no 1875 g. tam gabalam: „3ſſlaidroġums tam
rakſteenam: „Atbilde uſ rakſtu „no Baltemales““ wajaga buht ſchā; 2)
„Kahds Baltemaleets“ ir ſwejdimeels teem Kriſtus wahrdeem — ta wezā ba-
niſā ween war Deiwu peeluġt. 4) Pee Siguldas puſbaſnijas, kas bija
Zaur-Kempu miuſchā — y un: lai nahſ pee manis, es iſ walſis-waldibas
ſchpohru-grahm. — A. Linbin.

Atbildeams rehathehs Ernst Plates.

Norahdisha

to. 2. Janvārī š. g. izlozētu pirmās leņķešanas 5 procentu naudas biļetu ar usdewēm.

Ser. Nr.	Biļ. Nr.	Biļ. rubl.	Ser. Nr.	Biļ. Nr.	Biļ. rubl.	Ser. Nr.	Biļ. Nr.	Biļ. rubl.	Ser. Nr.	Biļ. Nr.	Biļ. rubl.	Ser. Nr.	Biļ. Nr.	Biļ. rubl.	Ser. Nr.	Biļ. Nr.	Biļ. rubl.			
56	40	500	2,938	34	500	6,017	42	500	9,299	29	500	11,985	35	500	15,087	38	500	17,393	28	500
213	46	1,000	3,026	8	500	6,040	25	200,000	9,446	8	500	12,072	8	500	15,121	22	1,000	17,456	16	500
424	25	500	3,028	25	500	6,169	12	500	9,555	30	500	12,090	44	500	15,208	27	500	17,459	9	500
463	38	500	3,034	18	500	6,260	36	500	9,584	7	10,000	12,117	18	500	15,253	24	500	17,558	35	500
471	19	1,000	3,115	6	500	6,262	26	500	9,631	20	500	12,228	18	500	15,293	23	500	17,763	31	500
553	45	1,500	3,122	19	500	6,290	7	500	9,666	44	500	12,294	40	500	15,317	47	500	17,813	38	500
573	49	500	3,310	40	8,000	6,361	38	500	9,847	22	500	12,361	32	500	15,460	22	500	17,877	31	500
714	38	500	3,393	2	500	6,457	4	500	9,877	13	500	12,380	22	500	15,462	26	500	17,896	39	500
819	33	500	3,462	28	500	6,505	10	500	9,926	31	500	12,397	30	500	15,481	49	500	17,919	14	500
857	14	500	3,526	17	500	6,529	25	500	10,084	5	500	12,569	14	500	15,496	21	500	17,933	14	500
878	45	500	3,594	28	500	6,700	26	500	10,136	27	500	12,618	50	500	15,501	36	500	17,969	49	500
891	14	500	3,600	36	1,000	6,761	31	500	10,251	9	500	12,631	45	500	15,519	5	500	18,044	4	500
899	38	500	3,681	21	8,000	6,762	2	5,000	10,328	23	500	12,634	14	500	15,592	38	1,000	18,092	43	500
929	44	500	3,681	34	500	6,769	7	500	10,363	9	500	12,755	36	500	15,644	6	500	18,163	44	5,000
1,053	18	500	3,716	23	500	6,809	45	500	10,408	41	500	12,759	28	500	15,653	17	1,000	18,257	10	500
1,100	39	500	3,774	7	1,000	6,857	35	500	10,640	10	500	12,854	50	500	15,678	8	500	18,297	2	1,000
1,185	34	500	4,000	47	500	6,900	41	500	10,643	48	500	12,907	43	500	15,718	14	500	18,410	12	500
1,495	24	1,000	4,109	7	500	7,031	47	500	10,757	28	1,000	13,095	27	500	15,721	2	500	18,485	42	500
1,501	11	500	4,287	35	500	7,221	31	500	10,773	23	500	13,271	29	900	15,744	48	500	18,546	3	500
1,631	36	500	4,357	15	500	7,418	7	500	10,842	11	500	13,315	30	500	15,751	39	500	18,569	42	500
1,651	40	500	4,442	2	500	7,551	11	500	10,856	43	500	13,480	7	1,000	15,781	32	500	18,637	29	500
1,823	31	1,000	4,499	6	500	7,561	10	500	11,028	22	500	13,524	39	25,000	15,782	36	500	18,686	28	500
1,874	15	500	4,516	25	500	7,565	16	500	11,032	4	500	13,571	41	500	15,795	47	500	18,752	33	500
2,083	27	500	4,929	35	500	7,576	43	500	11,043	11	500	13,643	14	500	15,796	29	500	18,763	36	500
2,088	48	500	4,973	42	8,000	7,690	9	500	11,130	43	500	13,681	28	500	15,874	22	500	18,814	38	1,000
2,168	20	5,000	5,036	42	500	7,796	40	500	11,185	32	500	13,720	1	5,000	15,885	22	500	18,856	2	500
2,173	21	500	5,033	7	500	7,848	9	500	11,298	40	500	13,740	18	40,000	15,923	3	1,000	18,899	48	500
2,186	32	500	5,342	32	1,000	7,930	22	500	11,362	36	500	13,799	46	500	15,977	7	500	18,925	35	500
2,194	29	500	5,446	24	500	8,087	44	500	11,384	1	500	13,835	48	500	15,990	33	500	18,933	14	500
2,287	12	500	5,452	15	500	8,171	32	500	11,414	45	1,000	13,847	9	500	16,027	12	500	19,165	30	10,000
2,344	12	500	5,540	5	500	8,467	20	500	11,450	20	500	14,020	39	500	16,064	36	5,000	19,215	48	500
2,389	21	500	5,543	18	500	8,561	21	8,000	11,498	11	500	14,142	30	1,000	16,175	36	500	19,226	34	500
2,471	50	500	5,563	16	500	8,600	47	500	11,529	9	500	14,146	42	500	16,403	38	1,000	19,245	36	500
2,551	36	500	5,599	12	500	8,810	20	5,000	11,577	32	500	14,149	21	500	16,591	50	500	19,532	28	500
2,587	21	500	5,611	11	500	8,857	1	500	11,646	38	500	14,234	4	500	16,838	24	500	19,546	30	500
2,637	16	500	5,636	24	8,000	8,876	41	500	11,651	36	500	14,276	46	500	16,845	22	1,000	19,626	39	500
2,654	47	500	5,640	6	500	8,886	16	500	11,657	34	500	14,340	30	500	16,890	24	500	19,807	1	75,000
2,674	7	500	5,649	6	500	8,959	40	500	11,667	7	500	14,552	32	500	16,957	12	500	19,903	12	500
728	48	5,000	5,674	4	500	9,064	3	500	11,750	7	500	14,567	7	500	16,973	27	500	19,932	47	500
770	9	5,000	5,713	14	500	9,119	24	500	11,819	19	500	14,653	30	500	17,037	35	500	19,948	45	10,000
787	29	500	5,902	14	500	9,119	18	500	11,853	38	500	14,974	16	500	17,106	29	500	19,983	44	500
802	48	500	5,962	25	500	9,164	47	500	11,854	22	500	15,028	50	000	17,171	14	500	19,991	39	500
811	35	500	6,008	18	500	9,252	41	500	11,868	17	500	15,052	26	500	17,226	29	500			

Rohpā 300 wīnēti par 600,000 rubķem.

Kuraš biļetes jau lohješanū atpatok teel nemtas un uš preefšhu wairš nederehš.

riāš numuri: 1,282. 1,607. 1,671. 1,859. 1,899. 2,359. 2,639. 3,325. 3,497. 3,678. 4,110. 4,314. 4,502. 5,140. 5,790. 7,377. 7,801. 8,002. 8,969. 9,227. 9,324. 9,631. 10,060. 10,578. 10,927. 11,167. 11,387. 11,479. 11,885. 12,751. 13,089. 13,336. 13,448. 13,607. 14,882. 14,906. 15,086. 15,255. 15,725. 15,798. 16,092. 16,284. 16,730. 17,910. 18,179. 18,513. 18,786. 19,135. 19,165. 19,635. 19,639. 19,691. 19,693. 19,878.

Sludināšanas.

No trohna Pabashu

igasta walbīšanas (Rīhgas aprīkī, Krīmuldas aubfē) teel wīf šha pagasta pēderīgī, tuzi ahrīf šha pagasta ušturābs, ušajinātī, nabli fawas ohna un pagasta nobohfšanas lībī 25. Janar 1876 nolīhšīnabī.

Te klāt teel wīfš žentījamas pīfsehtu un semju-ohjeas laipnīgi lūgīas, šha pagasta pēderīgus, rī newar ušrahohīt lohītu, ka ar fawahm nobohfanahm rīttīgi, waj žīta lahda ušīurefšanas šhne, o 1. Februara 1876 fawde walbīšanas aprīkīhōs epehtreht, bet tohō arestantu wīfē šhai pagastalohīšanai pēefshīhī.

Pabashu pagasta-walb., tāi 22. Dezbr. 1875.

Pagasta wežakais: J. Līdrī. 1

No Ahraščhu mahžitaja-

agasta walbīšanas, teel wīfš pēe šha pagasta pēerīgī 21 gadus wežī lohjeht, jau šhō ušajinātī, eš ahrawīšanas un lūhīgās strahpēs, tāi 14. Janwar 1876. gada pēe pagasta wežata, uš jaunu mata-wīhu wēhēfšanu fapuhēēē, tā ari mīnētā abtūmā fawde trohna malkāšanas nolīhšīnabī n. pafēs īnant.

Ahraščhu nabš. pag-walb., tāi 21. Dezbr. 1875.

Pagasta wežakais: J. Martīnshu. 1

Wīfš žentījamas pīfsehtu, mīlščhu un wālstu-walbības teel no apafškrāfītas wālfš-walbības jau šhō sludinājumū laipnī lūgīas, no 1. Februar š. g. it newēenu Baltemal wālfš-beedri jeb beedri beš pafēs un beš leēzības, ka tas jeb tā ir ar malkāšanahm rīttīgi, fawā apafšneēzīdā nepeēu-reht. Dapāt pēeturehtajī tā pēetureht, kas šhīm sludinājumam pēri darīhš, kīrtīhš lūhīgā strahpē.

Baltemal (Rīhgas aprīkī un Siguldas draudfē) wālfš-walbībā, 2. Janvārī 1876. 3

Wiangatmīščas

pagasta lohjehtī, tuzi ahrpūs pagasta uš pafēhm dīhīwo, teel ušajinātī 19. Janvārī š. g. Rīnūšč-žemā pēe pagasta wežata deht pafu pahmainīščanas un malkāšanū nolīhšīnāšanas beš ahrawīšanas, amahī.

Wiangatmīščas pagasta walbībā, 5. Jan. 1876.

Pagasta wežakais: G. Rīnt.

16. Februarī 1876. gadā

pulkī, 4 pēh pūfdeenas, tīks Waltenbergu pafēs mahja noturedamā torgā, tē pēe jaunbūhwetas Maj-Salazēs draudfēs-šhohlas wāljādīgi mahlera, šhohlera, kļempnera un glahšera darbi teem masat prahtāseem īfbohī. Tuwākas fīnas turpat preefš torga. 3

Wīhtahm Latweeščhu Lutera draudfēhm

darū fīnamū, ka tā pēe brahķem Dufš 1875. g. dīkēta Latweeščhu dšēefsmu-grahmata, tapēh; ka tā dīkē it nēslādra un dīkētajam daudf weētās mīfēēēs, žil wēhl īdēweja rohās atrohās, no wīna wāēs netīks pahdrohta, bet pawīfām ī-dēldēta. Wīdšemes Lutera mahžitajī par to ir gab-dajufāhī, ka tūhltī tahou dšēefsmu-grahmatu, ar to fātes būs pīnā meērā, fahks dīkēht un tā tā nah-lamā wafarā būs gatawa. Grahmatu pahdēwejē

Deubnera f. Rīhga (Kauf-eelā Nr. 3.)

appahdāhš šhō jaunu dīkē un tā grahmata tur ne-ēēfēta būs dabujama par 60 kap. gabalā. To jaunu pēlīhūmu, kur lahdas 33 bšēfmas, jaw tagad war dabūht Deubnera un Stīeda un Ros-tookī grahmatu bohēēs.

Rīhga, Janwar mehnefī 1876.

Dr. Krīfīnī,

Wīdšemes general-fuperintendentē. 2

Behrni, kas šhohlas apmelle, at-rohō fōstī un dīhīwōkī Pēhterburgas Ah-Rīhga, Dīrnawu-eelā Nr 3 pēe madamas Wīedemau

Mugsta laima

A. Lindiam par wehrtigu issfaldrojumū Mahjas meefa 52rā numurā no „daudseem Kempes draudses-lohzeekem.“

Trilates draudse ir no Jurgeem 1876. g. weena kēstera, ehrgelneeka nu draudses-stohlotaja weeta dabujama. Wisi tee draudses-stohlotaji, kuri Bal-tas stohlotaju-seminari ir zauri gabjufchi un tam patitohs augšam mineto amatu usnemt, teel usai-jinati lihds 15. Februarij fch. g. zaur rakseem, fawu attestiati un leezibas-sihmu norakstu klast peelikdami peeteitees pee turenas basnijas preeksheeta sem ad-ressi: „Schloß Trilaten über Wolmar.“ 2

Pensioneeru
atrohd lehti un labu usnemšanu Suworow-eeļā N 42, fehta. 2

Weens neprezejees dahrsneeks

preeksch pulehm un faktu-dahrsa ar labahm leezibahm teel pagehrehtis pee

Dr. Bösse, Saflautā.

Weens jaunus zilweks, kas nedex un proht ar maschinu apetees un it ihpafchi wehrtuws darbus saproht, atrohd tuhstl weetu

Robert Beck'a

Iohlmilnas wehrtuws us leelo Masflawas - eelū N 120.

Daru sinamu faween draugeem un pasihpameem, ta fchogad ofmu eriktejis

allus-pahrdohšanu
eekschupf Aleksandera-wahrtiem N 166.
Rihgā. **P. Wiegandt.**

Jonatana beedribas

gada-rekhenums tai 28. Dezbr. 1875.

Senemšana zauri 680 beedreem	1518 r. 45 l.
" " rentehm	167 " 5 "
Kohpā	1685 r. 50 l.
Ishohts preeksch 12 mirufcheem	505 r. — l.
" " 54 flimeem	427 " 50 "
" " beedribas nama ihri	100 " — "
" " dafchadahm wajajadibahm	37 " 64 "
Kohpā	1070 r. 14 l.

Kafei par labu atlizis	615 r. 36 l.
Tur klast wezē kapitāls	1582 " 41 "
Tagad lafē pa wifam	lohppā 2197 r. 77 l.

Preekschneeziba.

Rihg. Latw. beedriba.

- 1) Teem, kas wehletohs peedalties pee beedribas palihdribas (jeb miršanas) lahdes, teel sinams darihds, ta no 1. Janwar par to war peeteitees pee Ahrgal l. un faucmt grah-maiņu.
- 2) Beedreem teel sinams darihds, tā jaunus beedru lahrtis us 1876. g. ir dabujamas pee Ahrgal l. un pee beedribas schweizera.

Preekschneeziba.

Rihg. Latw. beedriba.

Swehtdeen, 25. Janwari 1876

gada-fapulze.

Preekschneeziba.

Zeribas beedriba.

11. Janwari fch. g., pulstien 10 no rihā,

pilna fapulze.

Rewidenti.

Labas wijohles

stahju preeksch pahrdohšanas, ari teel wifadas sor-tes zitās instrumentes ar seidehm labi un rittigi fa-taifitas Majl. Ahr-Rihgā, Ritters-eeļā N 33, pee **C. Berg.**

Ar augstas Keisera waldischanas un Rihgas raktes sihmi apstemeleti rittigi mifina besmehri

no itweena leeluma, tā aridsan tee majee eeksch lohtehm eefwehrti

faimneezibas besmehri

un wehl dauds dafchadi leeli un maji fwari ar kehdehm, ahkeem un pederehm, gel-digi muischu un mahju-waldischanahm preeksch seena, falmu un labibas-fwehrtcha-nas ir pilnā krahjumā atrohnami un wehrā leelams, ta itweenam besmehram, ne-ween ta pirzeja wahrds par walti wirfū usfests, bet aridsan weena pee **Ernst Plates** lunga driketa, preeksch 1876. gada geldiga **Widsemes laifa-grahmata** teel klast dahwinata tai

weenteesigā, wifu-wezafā un gruntigā

J.

Redlich

Englisch u magasihnē.

Teaters

Weetalivā, 18. Janwari 1876.

- Lugas: 1) Dinejadi zeti us laimi.
2) Pasudis behrns.

Sahlums pulstien 5 pehz pusdeenas; pehz teatera **balle.**

Weena mahja ir pahrdohdama us Katriņas dambja masā Peenu-eeļā N 5b. **Mohrtas finas turpat.**

A h n e = m u i s c h ā,

pee Bikeru basnijas ir peenu-rente no 23. Aprila 1876 us renti dabujama.

Pinku-muischā, 13 werstes no Rih- gas, tifs no Jurgeem 1876. peena-rente no lahдахm 100 gohwihm, tā ari Sleyen krohga peena-rente Slohkas leelzeta malā 13 werstes no Rihgas no lahдахm 40 gohwihm

us renti

isdohta. **Tee, tam patitohs to renteh, war turpat Pinku-** muischā klastalus nolihgumus dabuht sinahi. 2

Palzmares gipfa-laustuwē

stahw tagad us lihdsenu plazi ihsti tuwu leelzeta malā, tikai weenu wersti no fchofejas attahlu, atfal gips leela wairumā preeksch pahrdohšanas. **Maksa** 45 kap. f. par brclawu. — **Samaltu gipfi pahrdohd** par 45 kap. f. puhā gipfa lauštuwes rentineeks **Sonner, Wanlufes ofienawās.** 1

Weens faufs, silts dshwoollis ar weenu istabu ir ar un bes mehbelehm isihrejams **Stabu-eeļā N 35.**

Labu un garu wilnu war lehti dabuht zindu-fabrikā **Gravenhofe, Altonas-** eeļā N 7. 2

Aleksanders Rudolff, Walkā

pirk dafchadas kashofu-ahdu sortes, tā lapsu-, jaunu-, uhdrū- un festu ahdas un malsa brangas zenas. 2

Weens jaunus melns firas ir fa- wadu cemestu beht lehti pahrdohdams **Stabu-eeļā N 35.**

Weeni fuhermanu-wahgi un weenas lamanas stahju preeksch pahrdohšanas **Rohschu-eeļā N 7, tuwu pee kara-spitakeem.** 1

Preeksch meldereem!

Locomobiles

un us weetas stahwedamas

damsmachines,

par islihdofšanu, tur truhstl uhdens-spehla, pahrdohd

Ziegler un beedris,

Rihgā, Pile-eeļā N 19. 2

C. Ch. Appelius fabrika-bohde

preeksch wifadeem dohteru un balbeeru-rihkeem, machinahm, bandafchahm un rihkeem preeksch flimneeku kohpšanas, Rihgā, taifni preti **Wahju-teateram, Mohrberga namā.**

Schini bohde war papilnam dabuht un pehz pa-tilšanas iswehletees wifadus ahrtu- un balbeeru-rihtus, brutas-johstas no ahdas un ar gumi pah-wiltas, listira-sprizes, wezmahru-sprizes un wifadus no gumi fagatawotus ahrtu-rihtus; tapat ari wifa-dus zitadu amatu rihkus, kas no gumi taifsti, tā: sprihtu-maifus, gumi-fahnohres u. t. pr. **Norahditaju ar bildehm war tai bohde bes ma-** fasa dabuht.

Kaulu-miltus,

superfosfatu,

fartanahs ahbolina-fekklas,

timotiun,

fekklas-wihkus,

kaleju-ohgles,

da f s t i n u s,

Anglijas nguns-keegelus,

buhwes- un krahfns-keegelus pahrdohd lehti

L. Goerke un Kiesewetter, Rungu- un Zuhru-eeļu stahri Nr. 16. 2

No zensures atwehlehts. Rihgā, 9. Janwari 1876.

Driktehts un dabujams pee bilchu- un grahmatu-driketaja **Ernst Plates,** Rihgā, pee Wehtera basnijas.

No polizejas atwehlehts.

Pateizigs kehnina dehls.

(States N 1.)

Baltais sirs dšiti nopuhtahs un wairaf ne-ehda. Nu kehnina dehls istihrija stelinu un aigahja tad proh'm. Ap pufdeenu winšch attal eegahja stali, baltam sirsam wehl bij deesgan sahtu redeles un stalis bij tihrs. — Pats wezitis ari stali eenahjis atrada wišu pehz kahrtas un brihnidamees kehnina dehlam jautaja: „Waj pats esi tahds gudrineeks, jeb waj ziti gudrineeki tewim gudru padohmu dewuſchi?“ Kehnina dehls ahtri atbildeja: „Manim zitu padohmneeku naw, nefa paſcha wahja ſapraſchana un tas wiſuſpehzigais Deews debefis.“ Wezitis ſa-ihdſis un nurdedams aigahja no stala ahra, bet kehnina dehls bij it preezigs, ka winam ſchis ſtikis tif labi bij iſdeweēs.

Ap krehſlibu kehnina dehls attal nahza pee weziſcha, lai dabutu ſinaht, kahds darbs winam buhſchoht uſ rihtu. Wezitis teiza: „Niht tew jagana tas baltgalwigais telſch; bet ſar-gees; jo ja tas aiſſkrees, tad tu buhſi paſpehlejis ſawu dſihwibu.

Kehnina dehls pee ſew ta dohmaja: doſchs gana puika taſ gana leelu ganamu pulku, ka tad manim buhs gruhts darbs, ſcho weenu telu laiſt ganibās?! Bet tad winſch wakara gri-beja guleht eet, tad attal ta meitina it lehnitnam pee wina peegahjuſi jautaja, kahds darbs winam uſ rihtdeenu eſoht pa-wehlehts. — „Nihtā es gan wareſchu laiſkotees,“ ta kehnina dehls tai atbildeja, „jo rihtā man jagana tas baltgalwigais telſch.“ „Al tawu leelu nelaimi!“ ta meitina behdigi iſſau-zahs, „to darbu tu muhſcham nepadarisi. Jo ſini, ſchis telſch tit trats uſ ſkreeschanu, ka tas weena paſcha deena trihs rei-ſes waretu ſkreet ap ſemes lohdi aplahet. Tapehz leeſ labi wehra, ko tew teiſchu. Kem ſcho ſiſſchu deegu un peeſeen to weenu galu pee teta freijas preeſſſchahjas, bet to ohtru pee tawas labas kahjas, tad tas telſch tewim ne-ees nohſi no ſahneem, waj tu nu eefi, waj ſehdeſi, waj guleſi.“ Klusi-tinam ta meitina attal aigahja un kehnina dehls gahja guleht uſ ſew paſchu duſmodamees, ka attal bij peemirſis winai pateikt par labu padohmu.

Ohtra rihtā wiſu padarijis, ko meitina winam bija mah-jijuſi, winſch weda to tetu uſ ganibahm, bet telſch ka maſ ſunite negahja nohſi no wina ſahneem. Wakara ſaulei no-rectoht, kehnina dehls attal eeweda kuhſi to tetu, kad wezitis, winam nomaſ negaidoht preti nahjis un ar ſwehrodamahm azim jautaja: „Waj tu pats tahds gudrineeks, jeb waj tew ziti gudri padohmneeki: bijuſchi?“ Kehnina dehls winam attal atbildeja: „Man zita neweena padohmneeka naw bijis, nefa mana wahja ſapraſchana un mans wiſuſpehzigais Deews debefis.“ Attal wezais nurdedams aigahja, bet kehnina dehlam likahs, it ka wezitis; dſirdeht dabujis ſwehto Deewa wahru, katru reiſ jo ſipraki buhtu eeduſmojees. —

Wehtā wakara jaunellis attal uſmekleja weziti, lai ſinaht dabutu, kahdu darbu wezitis winam pawehleſchoht uſ zitu deenu. Wezitis winam eedewa tarbinu ar meeſcheem pilnu ſajidams: „Nihtā tu guleht wari zauru deenu augſchpehdu, bet ſcho nahti tew wehl ſipri jaſtrahda. Iſſehj tublit ſchohs meeſchus, kaſ ſhini tarbinā; tee driſ uſdihgs un uſaudſihs un ſagatawoſees. Pehz tam tu tohs noplauſi ur iſkuſi, lai tu wehl ſcho nahti wari ſataiſiht eefalus. Ar ſcheem jauneem eefaleen tew jabruhwe alus un rihtā agri, kad es zelfchohs, tew ja-atneſ manim pee gultas fanna, pildita ar

tawu jaunbruhwetu alu. Peehuko, ka tu labi iſpildi ſcho manu pawehli, zitadi tu buhſi paſpehlejis ſawu dſihwibu.“

Sohti behdigs un noſkumis kehnina dehls aigahja ahra; pagalmā winſch palika ſtahwoht gauſchi raudadamš. Pee ſe-wim winſch ta dohmaja: „ſchi nahts laiſkam buhs mana pehdiga, jo nelahds mirſtams zilweks nepaſpehji iſdariht to manim pawehletu darbu; un tāpat ari gudras meitinas pa-dohmi manim wairs nefa nepalihdſehs. Al kahds nelaimigs un noſchelojams es nu palizis. Kapehz tad tif ehwergehligi eſmu atſtahjis ſawa tehwa jauku pili un eedeweēs tahdās ſir-nās! Kam es wareſchu iſſtahſiht ſawas gruhtas behdas un ko wareſchu ſauht par palihgu! Ari debefis ſwaigſnes nedſi-dehs manas ſchehlabas, jo ſcheitan naw debefis, naw ſwaig-ſchnu! Bet Deews taſ iraid tas wiſur klahſtuhdams un wiſuſpehzigais!“ Kad winſch nu aiſ leelahm behdahm un leelu ſirdeſ-ſkumjibu ta ſtahweja pagalmā ar ſawu meeſchu tarbinu rohlās, pats neſinadamš, ko nu eefahht un dariht, tad ar reiſi klusiſtinam atwehrahš mahjas durwis un ta mihta ſkaiſta meita attal winam tuwojahs. Ta redſejuſi wina noſkumu-ſchus waigus, gribeja ſinaht kadehl tad tas eſoht tahds beh-digs un noſkumdinahts. „Al,“ atbildeja jaunellis un aſaras tam bira no waigeem, „mana pehdiga ſtundina nu ir klahſt. Mums jaſchkirahs. Bet ſini, (to tew teizu, pirms es miri-ſchu) es eſmu kahda augſta un leela kehnina dehls un tehwa leela un plata walſtiba manim weenreiſ peederehs.“ Un tad winſch, karſtas aſaras raudadamš, meitinai iſſtahſtija to pa-wehli, to wezais winam bij dewis; bet iſſi winſch erojahs ſawā ſirdi redſedams, ka meitinai pawifam bij weenalga, ko winſch tai bij ſtaſtijis par ſawahm leelahm behdahm un ſirde-ehſteem, un ka tahs winai nomaſ nekehrahš pee ſirde. Kad nu pehdigi jaunellis bij pabeidſis ſawus garus ſtaſtus, tad meitina paſmeedamees teiza: „ſcho nahti tu gan meerigi wari guleht, mans mihtais kehnina dehls, un ari rihtdeena tu brihwā wari dſihwoht. Gewehro tif manu padohmu un neſmahde to, tapehz ka nabaga meitinas mute tewim ſcho padohmu dohd. Kem ſcho maſu oſſlehdſinu un ar to attaiſi walā to trefcho putnu-kuhti, kura weziſcha kalpodami gari miht. Sweed' ſawu meeſchu tarbinu kuhſi un iſteiz wineem it ſkaidri wezi-ſcha pawehli; bet beidſoht tewim wehl japeeleel ſchee wahrdi: „Ja juhs kaut kahdā maſā leetā pahrlahpſeet ſcho manu pa-wehli, tad es juhs wiſus ſamaitaſchu. Bet ja jume wehl palihgu waijadſetu, tad es ſchonakt atſtaſſchu walā ari ſeptitas kuhſs durwis, kura weziſcha wiſuſpehzigakee gari miht.“

Kehnina dehls darija pehz meitinas wahrdeem un gahja guleht.

Ohtra rihtā winſch agri zehlahs no meega un tublit de-wahs uſ bruhſi: alus tublōs jaw brangi bij uſruhdiſis. Winſch ſmekeja to prihſchu alu, wildiſa weenu kammu un neſa to putedamo alu weziſcham, kaſ nupat no ſawas weetas zehlahs. Bet pateizibas weetā wezitis ſa-ihdſis wimu uſlahwa ſajidams: „Tu pats to ne-eſi iſgudrojis. Es gan nomanu, tewim it labi draugi un padohmneeki. Labi, ſcho wakara mehs wehl ſarunaſimees.“

Wiſu zauru deenu kehnina dehls brihwā dſihwoja; wakara winſch eegahja weziſcha kambari, lai dſirdetu, kahdas dariſchanas winam tiſſchoht pawehletas uſ rihtdeenu. Wezitis it luſſigi un paſmeedamees uſ wina ſajija; „Es eſmu pilnā meera ar tewim un ari ar tawu kalpoſchanu. Nahz tapehz rihtā agri

ar to flaiſtu meitiu pee manis. Es ſinu, ka juhs eſat eemhlejuſchees, tapeh; es rihtá juhs ſalaulaſchu un tad no- dſerſim lahsas."

Kehnina dehl's jaw gribeja uſfleegt aif preeka un lihſmi- baſ; bet wehl iſtená laiá atgahdajahs weziſcha mahjas likumus un palika fluſu. Bet wehl tai paſchá wakará, pirms winſch guleht gahja, winſch iſtaſtija mihtotai meitiu ſawu laimi, gaididams ka nu ari ta it no ſirds par to pree- jaſchotees. Brihnodamees winſch nomanija, ka ta aif bailehm nobahleja un tik balta bij palikuſi pee wina wahrdeem, ka jaunſiwiteta ſeena. — Druſku atſpirdſinajuſees ta teiza: „Bezitis gan ir nomanijis, ka es tewim eſmu dewuſi tohs padohmus un nu winſch dohma muhs abus reiſá nomaitaht. Ar mums abeem buhs pagalam, ja mehs ne-aiſbehgſim proh- jam wehl ſcho naſti. Kem tapeh; zirwi un kuhti eegahjis nozehrt' ar weenu zirteenu baltgalwigam tetam galwu un tad ar ohtru zirteenu ſkaldi tam peeri. Smadſenés uſeſi ſpihde- damu ſelta-kamoliti; to atneſ man un tad es jaw tahtaſ gah- daſchu par mums abeem." —

Kehnina dehl's dohmaja pee ſew: labaf taf nokaut neno- ſeedſigu tetu, neka paſcham lihſi ar to mihtotu meitiu no- ſautam tiſt. Ja nu mums laimeſees aiſbehgt, tad atkal drihſ atnahjiſchu ſawá dūimtené. Tee iſkaiſiti ſirai laikam jaw buhs uſdihguſchi un tá mehs gan weegli atradiſim to zetu uſ mahjahm.

Beh; tam winſch gahja uſ kuhti. Tas baltgalwigs telſch guleja meerigi melnai blakam, un abi nemaſ nenomanija, ka tas jauneklís eenahja. Bet ka winſch nu ar maktigu zirteenu nozirta teta galwu, tad gohws it breeſmigi ſteneja, it ká gruhtá ſapni. Ahtri winſch nu ar ohtru zirteenu ſkaldija tela peeri. Tuhl, ar johni palika gaiſchi kuhti. Spihdedams ſelta-kamolijaſch uſwehlahs no ſmadſenehm ahra un ſpihdeja ká gaiſcha ſaule. Prahtiigi Kehnina dehl's to eetina laſatá un eebahſa aſohti. Laimé, ka weja gohws ne-ufmohdahs, jo zitadi ta laikam aif behdahm buhtu maurojuſi, un tad ari wezitis drihſ buhtu bijs lahsas.

Pee wahrteem jauneklís jaw redſeja to meitiu gatawu uſ zetoſcham, maſu paumiti rohká turedamu un gaidoht uſ winas beedri. „Kur ir tas kamolitis?" Tá meitene waizaja. „Sché,“ Kehnina dehl's tai atbildeja winai ſneegdams to ſelta-kamoliti. „Mums nu ſteigſchus jaſteidsahs proh'm,“ meitene ſazija, ap- tihdama ſelta-kamoliti laſatá tá, ka puſe palika ne-eetihta, lai wina ſpihdums, ká wehja-lukturis abeem zeitneekem tum- ſchá naſts laiá apgaiſmotu zetu. Tee ſirai ari jaw bij uſdihguſchi, ká Kehnina dehl's bij zerejis, tapeh; nu abi it drohſchi wareja ſtaigahſ ſawu zetu un wineem nemaſ nebij jabihſtahs, ka apmaldiſchotees. —

Uſ zeta ta flaiſta meitiu jauneklám iſtaſtija, ko wina no weziſcha ſarunahm ar wezo mahti efoht dſirdejuſi, ka pate efoht lahda Kehnina meita, ko wezitis ar wiltigu apmahne- ſchanu efoht laupijis winas wezakeem. Kehnina dehl's gan labaki ſinaja ſcho leetu, bet winai to neſtaſtija, ko winſch ſinaja, un taf ſawá ſirdi bij it preezigs par to, ka winam lihſi ſchim tik labi bij idewees tas gruhts darbs, ſcho meitiu atpeſtiht. Tá mihti ſarunadamees abi behgti gan labu zeta- gabalu bij gahjuſchi, kad deena ſahla auſi, un laiſs wineem nemaſ nebij garſch bijs.

Wezitis to paſchu rihtu ir wehlu uſmohdahs, berſeja labu aigini ſawas azis, lai pawijam meegu aiſdſihtu un jaw pree-

zajahs ſawá prahta, ka winſch griboht apriht abus jaunohs lautinus brokſti. — Iſgu laiku gaidijis, pee ſewim runaja: „Laikam bruhte wehl nebuhs gatawa ar ſawu iſgreſnoſcha- nohs.“ Bet laiſs winam palika par jo garu un winſch nu ſahla fleegt; „A, hu! puifis! meita! kur juhs paleezeet tik ilgi?“ Daſchureis wehl tá fleedſis un wehl turklaht daſchas lahdeſchanas iſteizis, winſch welſi gaidija — jo neſi puifis, neſi meita nerahdija ſawas azis. — Behdigi lohti duſmigi ká ruhſdams lautwa wezitis iſrahpahs iſ gultas ahra un pats gahja melleht nepaſlauſigo puifi un meitu. — Bet wiſa mahja bij tuſſcha; meitas lambari eenahjis, winſch tuhliſ eeraudſija, ka ta tur pa naſti ne-efoht gulejuſi. Steigſchus winſch nu ſteidsahs uſ ſtali, bet ari tur ne ſmakas naw no puifcha. Nu prohjam uſ kuhti, bet ko winſch tur eerauga?! Baltgalwigs telſch nokauts, ſelta-kamolitis noſagts! Nu wezitis tuhliſ nomanija, kas naſti winam tik zeeti gutoht bij notizis. Lahdedams un lamadams ahtri atrahwa walá treſchas putnu- kuhts durwis un pawehleja ſaweem kalpodameem gareem, kas tur bij eeſlehtgi, lai tee mellejoht abus behgtus. „Atweedeſ tohs atpaſat, kur ween tohs atraſdami, wineem waizaga buht atkal mahjás!“ tá wezais aif duſmahm teem peekohdinaja — un ká wehtra ſtreſchus aiſtrehja wina ſulaini. —

Ba tam ſtarpam abi behgti bij nahſuſchi uſ leelu plaſchu ſkaijumu. Ar reiſ ta meitiu apſtaſjahs ſazidama: „Sché naw wiſs riſtigi, tá ká waizadſetu buht. Selta kamolitis maná rohká ſahlahs kuſtetees, laikam wezais leel dſiht muſu pehdas;“ un riſtigi, atpaſat ſkaidamees abi eeraudſija tum- ſchu, tumſchu wadebeſi, kas ahtri tuwojahs. Meitiu, to ſelta-kamoliti trihſ reiſes ſawá rohká riſti grohſidama ſazija: „Selta-kamoliti, klaſees, ko es tew telſchu! Es palikt grihu par upiti un ſchis jauneklís lai paleel par ſiwiniu, kas pel- dahs upites wilnindós.“ Un tai paſchá azumirli abi pah- wehrtijahs. Ta meitiu palika par upitu un tas Kehnina dehl's peldejahs ká maſa ſiwiniu upites wilnindós. Ar leelu ruhſchanu tee iſſuhtitee gari laidahs pahri par upiti un labu laiku peh; tam tee atkal dewahs atpaſat, bet upiti un ſiwiniu tee aſtaſhja meerá.

Kad pakat dſineji bij proh'm, tad upite atkal pahwehrti- jahs par meitiu un ſiwiniu atkal palika par jaunekli, un tá abi behgti atkal behgſchus behdſa tahtaſ.

Beekuſuſchi un tomehr ar tuſſchahm rohkahm tee iſſuhtitee gari pahnahja mahjás. Wezais tuhliſ wineem waizaga, waj ne-efoht redſejuſchi nelahdu ſawadu un ſweſchu leetu, tohs jauneklús melledami? „Neko ne-eſam redſejuſchi,“ tá wini at- bildeja, „tik maſa, maſa upite tezeja plaſchá ſkaijumá, un upite peldejahs weena weeniga maſa ſiwiniu.“ No breeſmigahm duſmahm pahrements wezais blaſhwa ar leelu blaſcham: „Muti, lohpi! tee wini ir bijuſchi! tee wini ir bijuſchi!“ — Ahtri winſch nu atrahwa walá peektas putnu-kuhts durwis, iſlaida atkal zitus garus, bahrgi teem pawehledams, lai iſde- roht upites uhdeni un ſakeroht to maſo ſiwiniu. Ká wehtra ari ſchee ſulaini ſchahwahs prohjam.

Abi nabagi behgti ap to brihdi nebij tahtu no meſchma- las; peepeſchi meitiu apſtaſjahs ſazidama: „Sché naw wiſs riſtigi un peh; lahtas, ká gan waizadſetu buht; jo ſelta-kamolitis maná rohká atkal ſahlahs kuſtetees. Laikam atkal wezais mums leel pakat dſiht.“ Atpaſat ſkaidamees atkal eeraudſija tumſchu wadebeſi, bet daudſi tumſchaku par primo un ari druſku- paſarlamu. „Tur atkal muſu palaidſineji!“ tá meitiu iſ-

fauzajs un atkal kamoliti trihs reis rohkā rinki grohsidama, ahtri fajija: „Selta-kamoliti, klausēes, ko es tew teikschu! Labprahit es paliktu par rohschu-kruhminu un schis jauneklīs par rohsiti pee scha kruhmina.“ Kā teikts, tā bij darihts! Wina palika par rohschu-kruhminu un tas jauneklīs karajajs tā rohsite pee ta.

Muhfdami un schahfdami tā breefmiga auka wezischā fulaini schahwahs abeem pahri par galwahm un pehz kahda laizina tee, atkal greefahs atpafat us mahjahm un us zela ne-atraduschī neds upiti neds switriau, nemas nebehdajajs par to rohschu-kruhminu un par to rohsiti pee ta. Kad nu pafat-dsmeņi atkal bij prohm, tad rohschu kruhminsch un rohsite atkal pahrwehtijajs par meiteni un jaunekli un abi drusku atpuktuschēes atkal behguschus behdja tahtaf. —

„Waj juhs winus efat atraduschī?“ tā wezitis tuhliit waižaja iſſuhtitohs garus, kad tee mahjās bij pahrnakuschī. „Mehs winus nekur ne-efam usgahjuschī.“ tā scho garu wirſneeks wezischam atbildeja, „jo nekur nebij redsāma neds kahda upite, neds kahda switina eefsch tahs.“ „Waj tad juhs ne-efat redsejuschī kaut kahdu zitu ſawadu leetu?“ Bezitis kleeđsa. — Tas garu wirſneeks atbildeja: „Meschmalā gan auga kahds rohschu-kruhminsch zetmalā un rohsite karajajs pee ta.“ „Mufki! Pohpi!“ kleeđsa wezais aif duſmahm tā traks, „tee wini ir bijuschī.“ Un to fajijis winſch ar waru atrahwa watā ſep-titas kuhst durwis un iſſuhtija ſawus wisjpehzigatohs garus, lai tee nu meklejoht abus behgus. „Atwedeet man tohs ſchury, ja juhs tohs atradiſeet, weenalga waj dſihwus waj nedſih-wus. Wineem waižaga buht manās rohkās!“ Iſtraujeet to nofohditu rohschu-kruhminu ar wiſahm ſaknehm ahra na ſemes, un nemeet wiſu lihds, kas jums iſrahdahs tā ſawadas leetas.“ Un tā weefuls nu ſchee gari ſchahwahs prohjam dſihdami abu jaunektu pehdas.

Muhſu behgufi ap to laiku bij atmetuschēes pee ſemes meſchā wehſā pakreſli un atppirdſinajajs brohkaſtu ehfdami. Ar reis ta meitina iſfauzajs: „Naw wiſs riktigi un pehz kahrtas tā tā waijadſetu buht. Selta-kamolitis ar waru grib iſleht ahra no mana aſota. Deeſcham wezischā gari mums atkal dſenahs pakat un leelas breefmas ir tuwu; bet meſchs wehl apſedſ muhs tā, tā muhſu eenaidneeki muhs ne-cerauga. Behdigo reiſi es prohweſchu ſawu laimi.“ Wina nu nehma ſelta-kamoliti iſ aſota un to grohsidama rinki trihs reifes rohkā, fajija: „Selta-kamoliti, klausēes, ko es tew teikschu! Labprahit es paliktu par gaiſu un ſchis jauneklīs par ohdinu, kas lihgojajs gaiſā.“

Un aſumieklī tas tā notifahs. Ta meitina iſſchlihdā gaiſā un tas kehina dehlē lihgojajs tā maſs ohdinſch ſaulgohſi. Dee iſſuhtitee gari ar weefula ruhſcham ſchahwahs garam un atkal pehz kahda brihtina greefahs atpafat, ne-atraduschī neds rohschu kruhminu neds rohsiti, neds kaut kahdu ſawadu leetu, ko wini buhtu turejuschī par muhſu behguteem. —

Bet kad nu tas weefuls atkal bij pahrgahjis, tad atkal gaiſs pahrwehtijajs par meitinu un tas maſs ohdinſch par jaunekli. „Bet tagad mums jaſteidsahs ar leelu ſteigſchanohs,“ fajija tā mihta daita meitina, pirms wezais pats nahjis, jo tas muhs paſihtu, lai gan mehſ pahrwehtitohs kaut kahdā leetā.“

Un wini nu ſkrehjo ar leelu ſkreeſchānu labu zela gabalu us preeſchu, kamehr eenahja tai tumſchā alā, kur abeem us augſchu kahpdameem ſelta-kamolina-ſpihdums it gaiſchi rahdija to zetu. Pawiſam noguruſchi abi atnahja pee ta leela af-

mina. Schē gudra meitina, to ſelta-kamoliti atkal trihs reifes rinki grohsidama, fajija: „Selta-kamoliti, klausēes, ko es tew teikschu. Bazel luhdſams, to leelo, leelo atmini!“ Tai paſchā aſumieklī ar leelu trohſni, lihdsigu ſupra pehrtona ribbeſchānai, nowehlahs tas atmins, gaiſchā ſaule wineem atkal ſpihdeja aſis un abi jaunekli ſtahweja ſemes wirſā. —

„Baldees Deewam,“ tā nu ta meitina fajija, „nu mehſ eſam iſglahbti! Schē nelabais wairs neko nepaſpehji pahrmums, un pret wina blehdibu un wiltibu mehſ nu gan ſinaſim ſargatees. Bet nu, draugs mihtais, mums jaſchkirahs. Tu eefi tagad us mahjahm un uſmekleſi ſawus wezajus, bet es uſmekleſchu tohs ſawejus.“ — „Ne, to muhſcham nedariſchu,“ atbildeja kehina dehlē, „jo es wairs newareſchu tewi atſtaht. Tew janahk lihds ar manim kehina pili un japaleef par manu mihtu, mihtu ſeewinu! Tu ar manim eſi dalijuſi manas behdu-deenas, tapehz tas ari tā peeſlahjajs, ka tu nu ar manim daliſi manas preeka-deenas.“

Tai ſkaiſtai meitinai gan dauds bij ko preti runahit, bet ta tomehr wehl gahja tahtaf lihds ar to kehina dehlu. Ba zelu wini ſaſtapahs kahdu nabagu malkas zirteju, kas winus paſinoja, ka pili tapat, tā wiſā leelā walſtibā efoht leela noſtumſchāna par to kehina dehlu, kas kahdu laizinu atpafat, neweenam neſinoht, peepeſchi efoht paſudees. — Ar ſelta-kamolina palihgu ta meitina par to gahdaja, ka kehina dehlē atkal atdabuja ſawas preeſchejas drehbes, ka lai tas waretu rahditees preeſch ſawa tehwa. — Bet ta meitina negahja lihds us kehina pili, bet palika kahdās ſemneeku mahjās, lihds kamehr kehina dehlē buhtu runajis ar ſawu tehwu.

Bet wezais kehiniſch jaw agraki bij nomiris, pirms neka wina dehlē atkal pahrnahja mahjās. Tahs behdas un tee ſirds-ehſti par wina dehlu wina dſihwibas laiku bij pa-ihſnajuſchi. Wehl us mirſchānas gulkas winſch ſirſnigi bij noſchelojis ſawu apmahneſchānu, ka winſch nabagu nenofeđſigu meitinu bij pahrdewis nelabam, kam dehl Deews nu tagad, scho grehku ſohdidams, winam to weenigo dehlu efoht panehmis. — Kehina dehlē gan apraudaja ſawu mihtu tehwu un to ar leelu gohdu lika apglabaht. Tad winſch wehl truhweja trihs deenas, neko ne-ehdams un nedſerdams, bet zeturtā rihtā winſch ſa-aižinaja wiſus walſts-padohmneekus un augſtmanus un parahdijajs winu preeſchā leelā kehina gohdibā. Tad winſch teem iſſtahtija, tā winam bij gahjis wezischā mahjās un peemineja ar deđſigeem wahrdeem wehl to it ſewiſchli, ka ſchi gudra un ſkaiſta meitina bij palikuſi par wina glahbeju.

Wiſi walſts padohmneeki weenā balſi iſfauza: „Lai ſchi gudra meitina paleef par juhſu laulatu draudſeni un par muhſu kehineeni.“

Jaunais kehiniſch nu tuhliit ar leelu gohdu gribeja eewest ſawu bruhiti kehina pili un jahja ar dauds augſtmaneem un leeleem kungeem us tahm ſemneeku mahjahm, kur ta meitina bij apmetuschēes. Bet zeta ta jaw wineem preti nahja, apgehrtā ar dahrgahm ſkaiſtahm drehbehm, tā tā tas jaunai kehineenei peenahjajs. Ar ſelta-kamolina palihgu ta jaw bij ſinajuſe, wiſas tahdas leetas ſewim eegahdaht. Tavehz ari wiſi laudiſ dohmaja, ka wina efoht lohki bagata kehina meita, kas no ſweſchahm, tahtahm ſemehm bij atnahkuſi. Nu ſchetras nedeias nodſchra kahſas, un abi dſihwoja laimigi un preezigi wehl dauds gadus. —

Gradi un feedi.

Mihlo Tahmneek!

Wisu pirmis tew nowehlu dauds johku un atjantu us jaunu gadu, bet ari gohbigu sirdi, lai tu ne-issjohlotu un ne-issmeetu weenteesigus lautinus un kreetmus zenteenus, ka to daschi brihscheem daroht. To man pastahstija muhsu skolotajs, kas wisas awises lasa. Winsch man ari pastahstija, zil wehstulu teekoht pa wisu pasauli issuhhtitas; bet tee skaitli bija til wareni leeli, ka es tohs newareju sawa weza galwa eekalt, tilai aminohs, ka il minutes teek issuhhtitas 1000 wihstules. To dsirdoht man palika bail, es dohmaju sawa nodaba: „Tu nedrihstii wehstuli Tahmneekam suhtih, jo zaur to wehstulu rehkinums sahktu jukt, tapehz ka tad isnahktu us weenu minuti weena wehstule wairaf.“ Ta es dohmaju, bet wehla famanijohs, ka man par wehstulu rehkinajumeem nelas naw atbildams un ta tad tew rakstu. Swehtkus lihgsni pawadijam. Seemas-swehtkos gahjam kekatos, un ka tu jaw sini, tad feeweeshi kekatos eedamas isghebrjahs par wihreescheem un te man prahta eeshahwahs, ka daschs feeweetis dsimschana pahrskatijees un par feeweeti peedsimis, ka tahda pahrskatischanahs ari dascham wihreetim notikuse, kas pehz sawa glehwuma un ihfa padohma buhtu bahschams bruntshos. Bet lai schahda gudroschana paleek, runaschu par jaunu gadu. Jaunu gadu gaididami lehjam laimi. Laimes-leeschana naw nekahda gudriba, bet isleetas laimes isschahstichana ir leela mahlsila. Tahds gudrineeks ari radahs, prohti muhsu weza Katscha, kas jaw dauds gadeem isschahstijuse. Wina sahla stahstih, ka preeks bija klaufotees. Wina teiza: „Lautini, es jaw wairaf ka peezdesmit gadus jums esmu stahstijuse un tulkojuse un juhs man esat tizejuschi ir tad, kad neekus samelsohs, tapehz klaufat ari tagad manam padohmam, prohtat: nebaudat zitu baribu ka tilai peenu, jo peens ir ta weseligaka bariba un nedara wehderam nekahdu flahdi.“

To dsirdejis es Katschai pretojohs. „Ko nu melsi,“ es teizu, „ka peens ir deriga bariba, peens jaw paleek flahbs. . .“ Bet Katscha man nelahwa ilgaki runaht, bet stahstija tahtaf ar parega garu no jauna gada, fazidama: „jaunais gads buhs tahds pats gads ka ziti, til pat dauds to swehtdeenu un darbu-deenu, tapat wafara silta un seema auksta; gudrineeki buhs gudri un mulki isliktees gudri, ta ka jaunā gada wisi buhs gudri, bes ween tee, kas maneem wahrdeem netiz, bet klaufa zitu padohmeem. Jaunā gada nabaga laudis nekritis bankrutē, jo teem naw naudas, bet bagatee dsihwohs plaschi; jaunais gads paliks wezs, kad tas sawu gahjeenu buhs beidsis, tapehz nepadohdatees jauneem laikeem un winu zenteneem, jo redsat, kahda weza es un zil leela man gudriba. Es un mani draugi, newaram eeredseht jaunās atwasas un jo satakas un kuplakas tahs aug, jo wairaf mehs tahs isnihzmatum. Jo zitadi wezohs nofauz par nokaltuscheem, kad jaunee sato.“

Taws Dangas Janzis.

Labatais padohms.

Kahds wihrs stahweja teefas preekschā, dehl galas sagshanas apjuhdshehts. Ta ka schim deedelim aisschahwetaja nebij lihds, deiva teefas preekschahdetais tam, turpat kahdu buhdannu adwokatu par wisu aisschahwetaju, un atwehleja dehl faruna-

schanahs abeem eet kahda fahnu istaba. Pehz kahdam peezpazmit minutehm isnahf adwokats weens pats teefas istaba. „Kur tad ir tas arestants?“ prasa preekschahdetaja. Ar wisu leelaku weenteesibu atbild adwokats: „Winsch isgahja ahra prohjam. Juhs zeen. preekschahdetaja kungs, likat man winam schai leeta to labako padohmu doht, un ta ka winsch man pateesibu teiza, fewi par wainigu peesinadamees, newareju es tam nekahda labaka padohma doht; ka zil ahtri til war — aishbeht, par ko winsch man lohti pateizahs, un sirsniigi preezajahs.“

P. Gr.

Remahziba.

Kahda fshola bij sapulzejuschees dauds behrni, kuras mahzitajs pahrklausija. Ari winkauschu Greetas dehl tur netruhka, ar sawu wezo zepuri paduse. Greeta bij to eemahziuse bauschtus no weena gala lihds ohtram ta ka behrt nobehrt. Nu mahzitajs tam lika pirmu baufli atskaitih, tad tas to gribeja, ka jaw eeradis, wisu no weetas nopurniht. Bet mahzitajs tam eekrita starpā, prasidams: „Kas ir tas?“ Us to tad schis tin nobijees atbildeja: „Wezahs mahtes zepurite.“

P. Br.

Atbilde.

Kahds fshlotajs pahrklauschinaja sawus mahzeklus un prasija: „Kas ir stigaht us aishlegteem zeteem?“ Wisi stahweja klusu. Behdigi eekleedsahs, pee pehdeja galda sehdedams puika: „Es simu fshlotaja kungs!“ — „Tas labi mans Anfiti, zitreis es tewi par Andreiju saufschu; tu tatschu arweenu esi usmanigs behrns. Nu kas ir us aishlegteem zeteem eet?“ Tahdi zeti, kur salnu kuschlis, jeb kohka krusis stahw Anfitis atbildeja.

P. Gr.

Kahdam nelaimigam draugam.

Kad nakti wisi laudis klusu
 Gelsch meega mahtes lehpja snausch
 Un Tu par walti melle dusu, —
 Tew nemeers, sahpes sirdi lausch:
 Tu schehlojees ka sawihtuschas
 Ir wisas Tawas zeribas,
 Ka laimes-deenas aishgahjuschas,
 Ji azim rit Tew asaras.

Tad aprimstees, zeel pazeetigi,
 Ko liktens zeest Tew nolizis;
 Jo sini, teem, kas nelaimigi,
 Weens mehrkis ir wehl atlizis.
 Tohs weena zeriba wehl gaida,
 Kas laimes behrneem bailes dar,
 Bet nelaimigeem preti smaida
 Un tohs no sahpehm raishht war.

Ta Tew reis mahles lehpi rahdih,
 Kur preeksch iktra gulu-weet;
 Tur Tewi faldā dusa wadihs
 Un mihli azis speedih zeel.
 Tur buhs Tew meers, to dsihwoschana
 Tew asais liktens laupija,
 Buhs beigtas waidas, sehroschana.
 Ja, nahwe salda zeriba.

P. Gr.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plates.